

Cluj-Napoca, ianuarie 2017

Curriculum vitae Europass

Informații personale

Nume / Prenume **Pop, Ioan-Aurel**

Adresă(e) Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1., 400084, Cluj-Napoca, Romania
Academia Română, Filiala Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 12-14, 400088, Cluj-Napoca, Romania

Telefon(oane) 0040-264-405300 (birou UBB)
0040-264-446064 (birou CST)

Fax(uri) 0040-264-591906 (birou UBB)
0040-264-446064 (birou CST)

E-mail(uri) rector@ubbcluj.ro

Naționalitate(-tăți) Română

Data nașterii 01.01.1955

Sex Masculin

Experiența profesională

Perioada 2012-

Funcția sau postul ocupat Rector

Activități și responsabilități principale Management academic

Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1
Cluj-Napoca, 400084,
România

Tipul activității sau sectorul de activitate Învățământ superior

Perioada 1993-

Funcția sau postul ocupat Cercetător științific I și director, din 1993, al Centrului de Studii Transilvane, din cadrul Fundației Culturale Române (ulterior Institutul Cultural Român), integrat din 2007 Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române

Activități și responsabilități principale Istoria naționalităților, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României
Relațiile academice cu instituțiile de profil din lumea germană, franceză și italiană
Răspunderile administrative aferente funcției de director

Numele și adresa angajatorului Academia Română, Filiala Cluj-Napoca, Republicii, 9, Cluj-Napoca, 400015, România

Tipul activității sau sectorul de activitate Cercetare, administrație

Perioada 1996-

Funcția sau postul ocupat Profesor universitar

Activități și responsabilități principale Cursuri de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României
Conducerea de doctorate în domeniul istoriei (din 2000)

Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, M. Kogălniceanu, 1, Cluj-Napoca, 400084, România

Tipul activității sau sectorul de activitate	Cercetare și didactică, sector universitar
Perioada	1992-1996
Funcția sau postul ocupat	Conferențiar universitar
Activități și responsabilități principale	Cursuri de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României
Numele și adresa angajatorului	Universitatea Babeș-Bolyai, M. Kogălniceanu, 1, Cluj-Napoca, 400084, România
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cercetare și didactică, sector universitar
Perioada	1990-1992
Funcția sau postul ocupat	Lector universitar
Activități și responsabilități principale	Cursuri și seminarii de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României
Numele și adresa angajatorului	Universitatea Babeș-Bolyai, Kogălniceanu, 1, Cluj-Napoca, 400084, România
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cercetare și didactică, sector universitar
Perioada	1984-1990
Funcția sau postul ocupat	Asistent universitar
Activități și responsabilități principale	Seminarii de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României
Numele și adresa angajatorului	Universitatea Babeș-Bolyai, M. Kogălniceanu, 1, Cluj-Napoca, 400084, România
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cercetare și didactică, sector universitar
Perioada	1979-1984
Funcția sau postul ocupat	Profesor
Activități și responsabilități principale	Predarea istoriei la clasele de liceu
Numele și adresa angajatorului	Liceul Industrial 6, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate	Didactică, în învățământul preuniversitar

Educație și formare

Perioada	1989
Calificarea / diploma obținută	Doctor în istorie
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite	Istorie medievală
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, M. Kogălniceanu, 1, Cluj-Napoca, 400084, România
Perioada	1974-1979
Calificarea / diploma obținută	Licență în istorie (șef de promoție)
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite	Istorie medievală
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, M. Kogălniceanu, 1, Cluj-Napoca, 400084, România

Aptitudini și competențe personale

Limba(i) maternă(e) **Română**

Limba(i) străină(e) cunoscută(e)

Autoevaluare Nivel european (*)	Înțelegere		Vorbire		Scriere
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	Exprimare scrisă
Limba franceză	C2	C2	C2	C2	C2
Limba engleză	C2	C2	C2	C2	C2
Limba italiană	C2	C2	C2	C2	C2
Limba germană	C1	C1	C1	C1	C2
Limba maghiară	C1	C1	C1	B2	B2

(*) Nivelul Cadrelor Europene Comune de Referință Pentru Limbi Străine

Competențe și abilități sociale

Competențe și aptitudini organizatorice

Spirit de echipă, bune abilități de comunicare și de formare științifică, disponibilitate de perfecționare
Director și membru în mai multe proiecte colective de cercetare științifică naționale și internaționale (granturi și burse de cercetare CNCSIS, MEN, HESP și AR, finanțe de UE, Statul Român și fundația Soros; coordonator și organizator a mai multor conferințe internaționale și proiecte editoriale. implicând zeci de cercetători din țară și din străinătate; funcții de răspundere în sectorul științific (rector și director); editor al revistei ISI (Thomson-Reuters) *Transylvanian Review*

Competențe și aptitudini de utilizare a calculatorului

Windows (Microsoft Office și Word), XP, Vista

Alte competențe și aptitudini

Autor a peste 50 de cărți, ediții de izvoare istorice, tratate și manuale universitare, volume îngrijite și a peste 300 de studii, articole, recenzii, dări de seamă, cronici, prefețe etc. în volume separate și reviste de specialitate și publicații de cultură.

Informații suplimentare

Premii

Premiul *George Barițiu* al Academiei Române (1991)
Premiul de excelență al Institutului Eudoxiu Hurmuzachi pentru Români de Pretutindenii (2011)
Premiul Media de Excelență, din partea ziarului „Gazeta de Cluj” (2011)

Ordine și medalii

Ordinul Meritul Cultural în grad de Cavaler din partea Președintelui României (2010)
Ordinul de Onoare din partea Președintelui Republicii Moldova (2010)
Medalia „Crucea Transilvană” din partea Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului (2014)
Comandor al Ordinului Militar de România (2014)
Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler (2015)
Medalia „Crucea Șaguniană pentru laici” din partea Mitropoliei Ardealului (2015)
Diploma „Meritul Academic” din partea Academiei Române (2015)
Medalia „Crucea Nordului pentru mireni” din partea Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord (2016)
Ordinul „Palme Academiques” în grad de Cavaler din partea Republicii Franceze (2016)
Ordinul „Steaua Italiei”, în grad de Comandor din partea Republicii Italiene (2016)

Visiting Professor

Visiting professor (bursier Fulbright) la Universitatea din Pittsburgh, PA, USA (1991-1992)
Visiting professor la INALCO din Paris (1998)
Visiting professor la Universitatea din Trento (2001)
Visiting professor la Universitatea Ca' Foscari din Veneția (2003-2008)

Director de centre culturale

Directorul Centrului Cultural Român din New York (1994-1995)
Directorul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică din Veneția (2003-2007)

Membru al unor instituții naționale și internaționale

Membru al Comisiei de istorie a relațiilor internaționale din cadrul Comitetului Internațional de Științe Istorice (Milano) din 1990
Membru corespondent al Academiei de Științe, Litere și Arte (Paris) din 1999
Membru corespondent al Academiei Române din 2001 și membru titular al Academiei Române din 2010
Membru al Institutului pentru Întâlniri Internaționale din Gorizia din 2005
Membru al Ateneo Veneto din 2005
Membru în Comitetul științific al Institutului pentru cercetări de istorie socială și religioasă din Vicenza, Italia din 2006
Membru al Academiei Europene de Științe și Artă (Salzburg) din 2013
Membru al International and Adult Continuing Education (IACE) Hall of Fame, din 2013
Membru în Colegiul Centrului European pentru Studii în Probleme Etnice al Academiei Române (2013)
Membru de Onoare al Academiei de Științe a Moldovei (2015)
Membru titular al Accademia Nazionale Virgiliana din Mantova (2015)
Membru titular cu drept de vot în Comitetul de monitorizare a Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020 (2015)

Doctor Honoris Causa

DHC al universităților din Alba Iulia, Timișoara, Oradea, Cahul, Galați, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea de Stat din Chișinău, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” din Chișinău, Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș

Membru în colegii și consilii de redacție

Director din 1994 al Revistei „Transylvanian Review” a Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române (cotată Thomson Reuters – ISI)
Membru în colectivul de redacție al revistei „Promemoria”, revista institutului de istorie socială
Președinte al colectivului de redacție al revistei „Articles. Creative Research and Art”, Haifa, Israel
Membru în colegiul editorial al Revistei de Politică Științei și Scientometrie
Membru în Consiliul științific al „Magazin istoric”
Membru în colegiul de redacție al revistei „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”
Membru în colegiul științific al revistei „Analele Universității „Ovidius” din Constanța – Seria Istorie”
Membru în colegiul de redacție al revistei „Academica” a Academiei Române
Membru în colegiul de redacție al revistei „Zagreb”
Membru al Comitetului Științific de Onoare al Colecției „Corpus membranarum Capuanarum”, publicată de Edizioni Scientifiche Italiane și Edizioni Palladio

Membru în comitetul de onoare permanent al Anuarului Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția
Membru în consiliul științific al Anuarului Arhivelor Mureșene
Membru în colegiul de redacție al revistei „Akademos”

Lista de lucrări

I. Cărți de autor

1. *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) din Transilvania în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1991, 256 p.
2. *Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1996, 245 p.
3. *Romanians and Hungarians from the 9th to the 14th Century. The Genesis of the Transylvanian Medieval State*, Cluj-Napoca, Center for Transylvanian Studies, 1996, 246 p.
4. *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1997, 274 p.
5. *Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI)*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, 232 p.
6. *Națiunea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI*, București, Editura Enciclopedică, 1998, 180 p.
7. *Românii și România. O scurtă istorie*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, 166 p.
8. *Romanians and Romania: A Brief History*, New York, Columbia University Press (colecția „East European Monographs”), 1999, 150 p.
9. *Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)*, București, Editura Enciclopedică, 2002, 392 p.
10. *Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2003, 290 p.
11. *Contribuții la istoria culturii românești (cronicile brașovene din secolele XVII-XVIII)*, 2003, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 338 p.
12. *I Romeni e la Romania. Una breve storia*, traducere și note de Giuseppe Munarini, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2004, 276 p. plus 5 hărți.
13. *Die Rumänen und Rumänien. Eine kurze Geschichte*, Zentrum für Siebenbürgische Studien – Rumänisches Kulturinstitut, Cluj-Napoca, 2005, 278 p. plus 6 hărți.
14. *Los Rumanos y Rumanía. Una breve historia*, Instituto Cultural Rumano, Cluj-Napoca, 2006, 268 p. plus 6 hărți.
15. *Die Rumänen und Rumänien. Eine kurze Geschichte*, Zentrum für Siebenbürgische Studien – Rumänisches Kulturinstitut, Cluj-Napoca, 2007, ediția a II-a, revizuită, 278 p. plus 6 hărți.
16. *Istoria românilor*, București-Chișinău-Cluj, Editura Litera, 2010, 192 p.
17. *„Din mâinile valahilor schismatici...”. Românii și puterea în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, București, Editura Litera, 2011, 381 p.
18. *Contribuții la istoria culturii românești (Cronici brașovene din secolele XVII-XVIII)*, Ediția a II-a, Colecția *Historica XXI*, Editura Dacia XXI, 2011, Cluj-Napoca, 272 pagini;
19. *Biserică, societate și cultură în Transilvania secolului al XVI-lea. Între acceptare și excludere*, Editura Academiei Române, 2012, București, 122 p.
20. *„De manibus Vallacorum scismaticorum...” Romanians and Power in the Mediaeval Kingdom of Hungary (The Thirteenth and Fourteenth Centuries)*, seria Eastern and Central European Studies IV, Editura Peter Lang, 2013, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Oxford, Wien, 516 p.
21. *Cultural Diffusion and Religious Reformation in Sixteenth-Century Transylvania. How the Jesuits Delath with the Orthodox and Catholic Ideas*, The Edwin Mellen Press, 2014, Lewiston – Queenston – Lampeter, 220 p.
22. *Istoria, adevărul și miturile*, ediția a II-a Editura Enciclopedică, 2014, București, 402 p.
23. *Eminescu și Transilvania (sau elogiul culturii naționale românești). Locul românilor în Europa – la confluența Occidentului latin cu Orientul bizantin. Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau Cum am devenit moldovean...)*, seria „Rostiri Academice Românești”, Editura Eikon, 2014, Cluj-Napoca, 71 p.
24. *Transilvania, starea noastră de veghe*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016, 298 p.
25. *Identitatea românească. Felul de a fi român de-a lungul timpului*, Editura Contemporanul, București, 2016, 216 p.

II. Sinteze (coautor, coordonator)

1. *A History of Romania* (editor K. Treptow), Iasi, The Center for Romanian Studies, 1995, 721 p.; ediția a 2-a, 1996, 724 p.; ediția a 3-a, 1997, 740 p. (publicată și în SUA, sub egida Editurii Columbia University Press, New York);

2. *Istoria României. Transilvania*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura „George Barițiu”, 1997, 1166 p. (autor al capitolului despre voievodatul Transilvaniei, paginile 451-543);
3. *O istorie a românilor. Studii critice*, coordonator și coautor, alături de Stephen Fischer-Galati și Dinu C. Giurescu, Fundația Culturală Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 1998, 409 p. (coautor, capitol: „Voievodatul Transilvaniei și părțile vestice în sec. XII-XVI”, p. 75-147);
4. *A History of Modern Romania* (coordonator prof. Armando Alonso Pineiro), Buenos Aires, Editura Historia, 1999, 250 p. (coautor);
5. *Historia de la Rumania Moderna* (coordonator prof. Armando Alonso Pineiro), Buenos Aires, Editura Historia, 1999, 256 p. (coautor);
6. *Historia e Rumanisë* (în limba albaneză), coordonator și coautor, alături de Stefen Fischer-Galaci și Dinu K. Xhiuresku, Tirana, 2001, 392 p.;
7. *Dejini Rumunška* (în limba cehă), editor K. W. Treptow, Praga, 2000, 544 p. (coautor).;
8. *Una storia dei Romeni. Studi critici*, coordonator și coautor, alături de Stephen Fisher-Galati și Dinu C. Giurescu, Fondazione Culturale Romena – Centro di Studi Transilvani Cluj-Napoca, 2003, 486 p. (coautor, capitol: „Il Voivodato di Transilvania e le Parti occidentali nei secoli XII-XVI”, p. 96-167);
9. *Istoria Transilvaniei*, vol. I (pana la 1541), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2003, 373 p. + 13 hărți (coautor, capitol: „Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea (cca 1300-1456)”, p. 233-282);
10. *Patrimoniul cultural al României. Transilvania* (lucrare în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană), coordonator și coautor, alături de Marius Porumb, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, 292 p. (coautor, „Prefață”, p. 5-14);
11. *Istoria României. Compendiu*, coordonator și coautor, alături de Ioan Bolovan, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, 809 p., 15 hărți (coautor, capitol: „Românii în secolele XIV-XVI: De la «republica creștină» la «restaurarea Daciei»”, p. 213-310);
12. *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari Andras, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2005, 448 p., (coautor, capitol: „Cultura românilor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, p. 287-297);
13. *The History of Transylvania*, vol. I (until 1541), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Romanian Cultural Institute – Center for Transylvanian Studies, 2005, Cluj-Napoca, 388 p. + 12 maps, (coautor, cap.: „Transylvania in the 14th century and the first half of the 15th century (1300-1456)”, p. 247-298);
14. *ИСТОРИЯ РУМЫНИИ*, coord. și coautori Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Moscova, 2005, 678 p.;
15. *Rumänien. Raum und Bevölkerung – Geschichte und Geschichtsbilder – Kultur – Gesellschaft und Politik heute – Wirtschaft – Recht und Verfassung – Historische Regionen*, coord. Thede Kahl, Michael Metzeltin, Mihai-Răzvan Ungureanu, Wien-Berlin, Lit Verlag, 2006 (autor al capitolului "Das Mittelalter", p. 195-220). Ediția a II-a, revizuită, din 2008;
16. *History of Romania. Compendium*, edited by Ioan-Aurel Pop and Ioan Bolovan, Romanian Cultural Institute – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2006, 820 p., 20 hărți, (coautor, cap.: „Romanians in the 14th–16th Centuries: From the «Christian Republic» to the «Restoration of Dacia»”, p. 209-314);
17. *Patrimoniul natural și cultural al României. Munții Apuseni*, (lucrare în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană), coordonator și coautor, alături de Marius Porumb, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, 2006, Cluj-Napoca, 296 p., (coautor, „Pagini de istorie”, alături de Ioan Bolovan, p. 13-15);
18. *Patrimoniul cultural al României. Transilvania* (lucrare în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană), ediția a II-a, revăzută, coordonator și coautor, alături de Marius Porumb, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007, 292 p. (coautor, „Prefață”, p. 5-14);
19. *Istoria României. Compendiu*, coordonator și coautor, alături de Ioan Bolovan, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007, 827 p., 20 hărți (coautor, capitol: „Românii în secolele XIV-XVI: De la «Republica Creștină» la «Restaurarea Daciei»”, p. 213-310);
20. *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), ediția a II-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari Andras, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007, 448 p., (coautor, capitol: „Cultura românilor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, p. 287-297);
21. *Istoria Transilvaniei*, vol. III (de la 1711 până la 1918), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Magyari András, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2008, 723 p. și anexe, (coautor, capitol: „Cultura românească (până la Școala Ardeleană)”, p. 113-119);
22. *Istoria Transilvaniei*, vol. I (până la 1541), ediția a II-a, revăzută și adăugită, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2009, 381 p. + 13 hărți, (coautor, capitol: „Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea (cca 1300-1456)”, p. 233-282);
23. *The History of Transylvania*, vol. II (from 1541 to 1711), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari András, Romanian Academy – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2009, 448 p. (coautor cap.: „Romanian Culture in the Second Half of the Sixteenth Century”, p. 281-292);
24. *The History of Transylvania*, vol. I (until 1541), ediția a II-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Romanian Academy – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2010, 388 p. + 12 maps, (coautor, cap.: „Transylvania in the 14th century and the first half of the 15th century (1300-1456)”, p. 247-298);
25. *The History of Transylvania*, vol. III (from 1711 to 1918), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, András Magyari, Romanian Academy – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2010, 775p., (coautor, cap.: „Romanian Culture (until the Transylvanian School)”, p. 119-125);

26. *Prologul învățământului agricol superior din Cluj*, coautor alături de Vasile Lechințan, în „Tradiție și inovație în învățământul agricol din Transilvania. Istoria Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca”, vol. I – De la începuturi până în 1945, Doru Pamfil, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan (coordonatori), ediția a II-a, Editura AcademicPres Cluj-Napoca, 2015.
27. *Anuarul Institutului de Istorie „A.D.Xenopol”, LII, 2015, Supliment – Istoriografia în secolul XXI: noi generații, alte abordări*, coordonatori Ioan-Aurel Pop, Gheorghe Cliveti, Academia Română, Editura Academiei Române, Iași, 2015 (apărut în 2016).
28. *Istoria Transilvaniei*, vol. I (până la 1541), ediția a III-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2016, 381 p. + 13 hărți, (coautor, capitol: „Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea (cca 1300-1456)”, p. 233-282);
29. *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), ediția a III-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari András, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2016, 448 p., (coautor, capitol: „Cultura românilor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, p. 287-297);
30. *Istoria Transilvaniei*, vol. III (de la 1711 până la 1918), ediția a III-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Magyari András, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2008, 723 p. și anexe, (coautor, capitol: „Cultura românească (până la Școala Ardeleană)”, p. 113-119).

III. Cărți (coautor, coordonator)

1. *Enlightenment and Romanian Society*, editată de Pompiliu Teodor, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980 (în colaborare);
2. *Civilizație medievală și modernă românească. Studii istorice*, îngrijit de Nicolae Edroiu, Aurel Răduțiu, Pompiliu Teodor, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1985 (în colaborare);
3. *Constantin Brâncoveanu*, sub red. Paul Cernovodeanu, Florin Constantiniu, București, Editura Academiei, 1989 (în colaborare);
4. *Izvoare privind evul mediu românesc. Țara Hațegului în secolul al XV-lea (1402-1473)*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1989 (în colaborare cu A. Rusu, I. Drăgan).
5. *Armata română și Marea Unire. Contribuții la realizarea Unirii și la consolidarea statului național*, Cluj-Napoca, Editura Daco-press, 1993 (în colaborare);
6. *Ethnie et confession en Transylvanie*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1996 (în colaborare cu N. Bocșan, I. Lumperdean).
7. *University and Society. A History of Cluj Higher Education in the 20th Century*, edited by Vasile Pușcas, 1999 (autor al cap. I: “Antecedents of the Modern University in Cluj”, pp. 11-20);
8. *Quaderni della Casa Romena di Venezia*, no. 3/2004, Studi di storia, di critica e di teoria letteraria raccolti e pubblicati da Ioan-Aurel Pop e Cristian Luca, Bucarest, 2004, 470 p.;
9. *Identità culturale europea nella tradizione e nella contemporaneità*, a cura di Annalisa Cosentino, Udine, Forum, 2004 (coautor, capitol: *Genesi medievale delle nazioni moderne*, p. 21-41);
10. *Quaderni della Casa Romena di Venezia*, no. 4/2006, Dinamiche della sociabilità nel mondo euro-mediterraneo: gruppi, associazioni, arti, confraternite e compagnie, a cura di Maria Pia Pedani e Ioan-Aurel Pop, Bucarest-Venezia, 2006, 166 p.;
11. *Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia*, VI-VII, no. 6-7/2004-2005, a cura di Ioan-Aurel Pop, Cristian Luca, Florina Ciure e Corina Gabriela Bădeleț, Bucarest-Venezia, 2005, 620 p.;
12. *Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia*, VIII, no. 8/2006, a cura di Ioan-Aurel Pop, Cristian Luca, Florina Ciure, Corina Gabriela Bădeleț, Bucarest-Venezia, 2006, 770 p.;
13. *Județul Cluj/Kolozs megye/ Cluj County/ Kreis Klausenburg*, coordonatori: Ioan-Aurel Pop, I. Maxim Danciu, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2008, 286 p.;
14. *A Century in the History of Transylvania: The Late Crusades, Humanism, Church Union and Social Mobility at the End of the Middle Ages (1387-1490)* (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, II, 1), edited by Ioan Drăgan, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, Romanian Academy – The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, 416 p.;
15. *A Century in the History of East-Central Europe: From the Political Hegemony of the Anjous to the Dynastic Supremacy of the Jagiellonians (Late 1300'-Early 1500')* (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, II, edited by Iulian Damian, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, Romanian Academy – The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, 416 pagini);
16. *Istoria ilustrată a României*, coord: Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, București, Litera Internațional, 2009, 608 p. (autor al cap. "Românii în secolele XIV-XVI: de la Republica creștină la restaurarea Daciei", p. 155-229);
17. *Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time*, (Mélanges d'Histoire Générale – Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2), Ioan-Aurel Pop (general editor), edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon), Cluj-Napoca, 2009, 564 p. + XXXII planșe;
18. *Pe urmele trecutului. Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani*, coordonatori: Susana Andea, Ioan-Aurel Pop, Alexandru Simon (secretar de redacție), Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2009, 724 p.;
19. *Clujul. Scurtă istorie*, coord. Camil Mureșanu, Ioan-Aurel Pop (coautor), Cluj-Napoca, 2009;

20. *Worlds in Change: Church Union and Crusading in the Fourteenth and Fifteenth Centuries* (Transylvanian Review, vol. XVIII, supplement no. 2, 2009; Melanges d'Histoire Generale, nouvelle serie, IV/1), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2009, 444 p. (coord. alături de C. Gastgeber, O. J Schmitt și Al. Simon);
21. *Monografia Comunei Țaga*, coord. Ioan Mârza, Ioan-Aurel Pop (coautor), Cluj-Napoca, 2009 (capitolul "De la lumea medievală la cea modernă", p. 283-305);
22. *Silviu Dragomir și dosarul Diplomei Cavalerilor Ioaniți*, Cluj-Napoca, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2009, 210 p. și anexe. (în colaborare cu Sorin Șipoș);
23. *Les rendez-vous de l'histoire. 27 lecons d'histoire*, Ioan-Aurel Pop (coautor), with a foreword by Jean-Noël Jeanneney, Editions du Seuil, Paris, 2009, (autor al capitolului „La Roumanie en Europe: entre l'Occident latin et l'Orient byzantin”, p. 273-280);
24. *Diplome maramureșene din secolele XVI-XVIII, provenite din colecția lui Ioan Mihalyi de Apșa*, București, Editura Academiei Române, 2010, 465 pagini (coordonator și coautor); ediția a II-a, revăzută și adăugită, 2012;
25. *Cluj-Napoca și ornamentele sale neștiute. Vârsta de fier*, Cluj-Napoca, 2010, 252 p. (coordonator și coautor, alături de Szabo Tamas);
26. *Sfântul Ierotei, episcop de Alba Iulia (sec. X)*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2010, 337 p. (coordonator alături de J. Nicolae și O. Panaite);
27. *Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania* (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010, 160 p. (coordonator și autor alături de Sorina și Ioan Bolovan);
28. *Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Liviu Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Academia Română, Cluj-Napoca, 2010, 644 p. (coordonator alături de I. Bolovan);
29. *Matthias Corvinus und seine Zeit: Europa am Übergang vom Mittelalter zur Neuzeit zwischen Wien und Konstantinopel (Denkschriften der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, CCXXXI)*, coordonatori: Pop Ioan Aurel, Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, Austria, 2011, 265 p.;
30. *Testis.Documentary Value and Literary Dimension of the Historical Text*, Supplement no. 3 al *Transylvanian Review*, Vol. XX, 2011, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2011, 281 p. (coordonator alături de Sorin Șipoș, Dan Octavian Cefruga);
31. *Lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Comisiei bilaterale a istoricilor din România și Rusia (Cluj-Napoca, 6-11 septembrie 2010)*, coord. Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2011, 290 pagini;
32. *Tradiție și inovație în învățământul agricol din Transilvania, Istoria Universității de Științe Agricole și medicină veterinară Cluj-Napoca* (vol. I de la începuturi până în 1945), Editura Academic Press, Cluj-Napoca, 2011, 227 pagini, (în colaborare cu Doru Pamfil și Ioan Bolovan);
33. *Album Cluj Arena*, coordonator științific Ioan-Aurel Pop, editat sub egida Consiliul Județean Cluj, Editura Tribuna, Cluj-Napoca, 2011, 309 pagini;
34. *Asociaționism și naționalism cultural în secolele XIX-XX*, coord. Ioan-Aurel Pop, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2011, 352 pagini (în colaborare cu Liviu Maior și Ioan Bolovan).
35. *Un italian la București: Luigi Cazzavillan (1852-1903)*, Academia Română-Centrul de Studii Transilvane și Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, 2011, Cluj-Napoca, 195 pagini, (în colaborare cu Ioan Cîrja);
36. *Transilvania medievală*, album, Editura Tribuna și Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011 (în colaborare cu Ștefan Socaciu);
37. *The Italian Peninsula and Europe's Eastern Borders. 1204-1669 (=Eastern and Central European Studies, I)*, editori Iulian-Mihai Damian, Ioan-Aurel Pop, Mihailo Popović, Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien – Peter Lang, 2012), 358 p.
38. *Istoria românilor*, vol. IV, De la universalitatea creștină către Europa „patriilor”, coordonatori Ștefan Ștefănescu, Camil Mureșanu, Ioan-Aurel Pop, Editura Enciclopedică, 2012, 878 p.
39. *Istoria Universității „Babeș-Bolyai”*, coordonator Ovidiu Ghitta, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012, (coautor al cap. „Începuturile: Colegiul iezuit din 1579-1581”), p. 15-30;
40. *200 ani din istoria românilor dintre Prut și Nistru. 1812-2012*, coord. Acad. Ioan-Aurel Pop și Prof.univ.dr. Ioan Scurtu, Fundația Culturală Magazin Istoric, Grupul Editorial Litera, 2012, București, 214 p.
41. *Istoria Transilvaniei*, coord. Acad. Ioan-Aurel Pop și Prof. Ioan Bolovan, Editura Eikon și Editura Centrul de Studii Transilvane, 2013, 380 p.
42. *The Union of Florence: Prequels and Aftermath (=Eastern and Central European Studies, VII)*, editori Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Ioan-Aurel Pop, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), 284 p.
43. *Tradiție și inovație în învățământul agricol din Transilvania. Istoria Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca*, vol. I – De la începuturi până în 1945, Doru Pamfil, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan (coordonatori), ediția a II-a, Editura Academic Press Cluj-Napoca, 2015, 227 p.
44. *Histoire de la Transylvanie. Préface d'Alain Vuillemin – Postface de Dinu Flamand*, Ioan-Aurel Pop et Ioan Bolovan, Editura Rafael de Surtis, Cordes-sur-Ciel, Franța, 2016, 370 p.
45. *Istoria Transilvaniei, ediția a doua revizuită și adăugită*, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016, 422 pag.

IV. Ediții (Editions)

1. Antoine Francois Le Clerc, *Memoriu topografic și statistic asupra Basarabiei, Valahiei și Moldovei, provincii ale Turciei în Europa*, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii de Ioan-Aurel Pop și Sorin Șipos, Institutul Cultural Roman. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, 90 p. in quarto (ediție bilingvă).

V. Manuale, cursuri, syllabus-uri (Text books)

1. P. Teodor, N. Edroiu, I. A. Pop, *Istoria medie a României. Formarea statelor medievale românești (sec. XII-XIV). Texte istoriografice*, Cluj-Napoca, 1982;
2. Ioan-Aurel Pop, Victor Moldovan (coord.), *Istorie. Clasa a X-a*, Cluj-Napoca, 1999 (editia I), 2002 (editia a II-a), 215 p.;
3. Ioan-Aurel Pop, *Introducere în istoria Transilvaniei medievale*, syllabus, Cluj-Napoca, 2002, 64 p.;
4. Ioan-Aurel Pop (coord.), *Istorie. Clasa a XI-a*, Cluj-Napoca, 2005, 160 p.;
5. Ioan-Aurel Pop, *Introducere în istoria Transilvaniei medievale*, curs special, Cluj-Napoca, (2005), 128 p.
6. Ioan-Aurel Pop, Ovidiu Ghitta, *Introducere în Istoria Medie a României*, curs, Cluj-Napoca, 2013, 159 p.
7. Ioan-Aurel Pop, *Istoria românilor pentru elevi*, Editura Litera, București, 2016, 236 p.

Autor a circa 330 de studii, articole, recenzii, manuale etc. publicate în țară și peste hotare.

VI. Studii în reviste de specialitate, volume colective etc. (interne și internaționale) – selecție:

1. *Raportul dintre „Cronica” atribuită lui D. Eustatievici și așa-numita „Cronică anonimă a Brașovului pentru trecutul românilor din Șchei*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca, 1977, XX, p. 312-319;
2. *Țărănia – factor fundamental de civilizație românească*, în vol. „1907-1977”, Cluj-Napoca, 1977, p. 6-14 (xerografiat);
3. *„Codex Kretzulescus” și locul său în istoriografia din Șcheii Brașovului*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1978, XXI, p. 401-410;
4. *Istoriografia transilvăneană în epoca sa de început, I-III*, în „Napoca universitară”, 1978, nr. 2,4, și 7-8;
5. *Semnificații ale reflectării unor realități extracarpătice din secolele XIV-XVI în istoriografia românească a Brașovului*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, series Historia, 1978, XXIII, fasc. I, p. 19-27;
6. *Contribuții studențești la unirea Transilvaniei cu România*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, series Historia, 1978, XXIII, fasc. II, p. 63-69;
7. *Din activitatea de cercetare științifică a lui Vasile Pârvan în anii studenției*, în „Napoca universitară”, 1979, nr. 1;
8. *Repere istoriografice transilvănene în epoca formării statului național român unitar*, în "Transilvania", anul IX (LXXXVI), nr. 12 (dec.), 1980, p. 15-16;
9. *Aspecte de istorie universală în istoriografia din Șcheii Brașovului*, în „Buletin științific studențesc”, București, 1980, p. 221-232;
10. *Considerații statistico-istorice asupra fondului documentar din arhiva orașului Bistrița între anii 1590-1601*, în „Potaissa. Studii și comunicări”, 1980, II, p. 189-194;
11. *Considerații istorice asupra vocabularului politic din Șcheii Brașovului în veacul al XVIII-lea*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1980, XXIII, p. 225-235;
12. *Reflectarea unor realități bănățene în istoriografia din Șcheii Brașovului în veacul XVIII*, în „Banatica”, 1981, VI, p. 237-243;
13. *Legături artistice și culturale între Țara Maramureșului și celelalte ținuturi românești în secolul al XVIII-lea*, în „Marmatia”, Baia-Mare, 1981, 5-6, p. 514-518 (colaborare cu M. Porumb);
14. *Valoarea mărturiilor documentare despre expediția întreprinsă de regele Matia Corvinul la 1467 în Moldova*, în „Revista de istorie”, 1981, tom 34, nr. 1, p. 131-140;
15. *Mărturii documentare privind adunările cneziale ca instituții românești din Transilvania în veacurile XIV-XV*, în „Revista de istorie”, 1981, tom 34, nr. 11, p. 2097-2110;
16. *Realități feudale în Transilvania în veacul al XIV-lea*, în „Acta Musei Napocensis”, 1981, XVIII, p. 151-161;
17. *Încercări de imixtiune în Țara Hațegului în veacul XV*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1982, XXV, p. 39-52;
18. *Realități medievale din Țara Hațegului reliefate prin analiza diplomatică a unor documente din secolele XIV-XV*, în „Acta Musei Napocensis”, 1982, XIX, p. 87-92;
19. *Datul oilor în Țara Hațegului în veacul al XV-lea și la începutul veacului al XVI-lea*, în „Sargetia”, 1982-1983, XVI-XVII, p. 287-294;
20. *Structura învățământului istoriei la Universitatea din Cluj în epoca interbelică*, în „Revista de istorie”, 1983, tom 36, nr. 2, p. 169-177;
21. *Reflectarea realităților general-românești din secolele XVII-XVIII în cronicile din Șcheii Brașovului*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol”, 1983, XX, p. 281-290;

22. *Despre existența voievozilor și a instituției voievodale în Țara Hațegului până în veacul al XV-lea*, în „Acta Musei Napocensis”, 1983, XX, p. 147-154;
23. *Mărturii documentare privind nobilimea din Hațeg în conflictul dintre Ioan Zapolya și Ferdinand de Habsburg*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1983-1984, XXVI, p. 333-343;
24. *Familia nobiliară românească Arca din Țara Hațegului (sfârșitul sec. XV–începutul sec. XVI)*, în „Acta Musei Napocensis”, 1984, XXI, p. 211-223 (colaborare cu A.A. Rusu);
25. *Un „Supplex Libellus” de la 1798*, în „Acta Musei Napocensis”, 1984, XXI, p. 345-357 (în colaborare cu I. Lumperdean);
26. *Din documentele Arhivelor Naționale Slovace de la Bratislava despre Țara Hațegului la începutul secolului al XVI-lea*, în „Sargetia”, 1984-1985, XVIII-XIX, p. 215-220;
27. *Din relațiile Țării Hațegului cu Țara Românească în veacul al XV-lea și la începutul veacului al XVI-lea*, în „Revista de istorie”, 1985, tom 38, nr. 1, p. 80-85;
28. *Realități medievale sălăjene românești din secolele XIII-XIV*, în „Acta Musei Porolissensis”, 1985, IX, p. 293-299;
29. *Recenzie la D. Prodan, “Răscoala lui Horea”, vol. I-II, București, 1984*, în vol. “Cărți noi în științele istorice”, referate și recenzii, 1985, nr. 2, p. 11-14;
30. *Cu privire la domnia lui Ștefan Lăcustă*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1985-1986, XXVII, p. 79-98;
31. *Un cnezat maramureșean în veacurile XIV și XV: câteva observații privind caracterul și specificul stăpânirii cneziale*, în „Acta Musei Napocensis”, 1985-1986, XXII-XXIII, p. 240-249;
32. *Considerații despre statutul social al unor cnezi transilvăneni la începutul sec. al XVI-lea*, în „Marisia”, 1986, vol. XIII-XIV, p. 58-69;
33. *Stăpânirile lui Mircea în Transilvania*, în „Revista de istorie”, 1986, tom 39, nr. 7, p. 685-695;
34. *Autoritatea domnească și întinderea teritorială a Țării Românești în timpul lui Mircea cel Bătrân (1386-1418)*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Historia, 1986, XXXI, nr. 2, p. 3-14;
35. *Mărturii documentare privind domeniul Hunedoara la sfârșitul secolului al XV-lea*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, series Historia, 1987, 32, nr. 2, p. 16-24;
36. *Confesiune și națiune medievală: solidarități românești în secolele XIV-XVI*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1987-1988, XXVIII, p. 177-187;
37. *Solidarități medievale românești pe bază social-economică (sec. XIV-XVI)*, în vol. „Istorie și civilizație”, Iași, 1988, p. 493-524;
38. *Statutul social-economic al cnezilor din Țările Române în secolele XIV-XV, I*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol”, 1988, XXV/1, p. 13-25;
39. *Statutul social-economic al cnezilor din Țările Române în secolele XIV-XV, II*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol”, 1988, XXV/2, p. 377-396;
40. *Solidarități etnice în Evul Mediu – secolele XIII-XVI, I*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj”, 1989, XXIX, p. 67-81;
41. *Solidarități etnice în Evul Mediu – secolele XIII-XVI, II*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca”, 1990-1991, XXX, p. 7-22;
42. *Biserica românească din Feleac*, București, 1989 (în colaborare cu M. Porumb);
43. *Geneza statului medieval românesc în viziunea lui Nicolae Iorga*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Historia, 1990, XXXV, nr. 2, p. 3-11;
44. *Locul istoric al românilor în Europa*, în „Transilvania. Historisch-Literarische Zeitschrift”, Essen, 1990, nr. 11, p. 33-34;
45. *Solidaritatea românească medievală: unirea înfăptuită sub Mihai Voievod Viteazul*, în „Academia Română. Memoriile Secției Istorice”, seria IV, 1990, tom XV, p. 107-114;
46. *Privilegiile obținute de români în epoca domniei lui Matia Corvinul*, în „Revista istorică”, 1991, tom II, nr. 11-12, p. 667-677;
47. *Quelques remarques sur l'histoire médiévale des Roumains*, în „Transilvania. Historisch-Literarische Zeitschrift”, Essen, 1991, nr. 12, p. 18-20;
48. *Michael the Brave and His Image in Contemporary Romanian Historiography*, în „Romanian Civilization”, 1992, I, nr. 2, p. 42-48;
49. *Some Observations Concerning the Medieval History of Transylvania*, în „Bulletin of the Center for Transylvanian Studies”, 1992, I, nr. 2, p. 9-23;
50. *Ethnic and Confessional Sensibilities in Transylvania during the Time of Nicolaus Olahus*, în „Transylvanian Review”, 1993, vol. II, nr. 3, p. 91-96;
51. *Mihai Viteazul și Țara Făgărașului*, în „Revista istorică”, 1993, tom IV, nr. 5-6, p. 491-498;
52. *Privileges obtenus par les Roumains a l'époque de Mathias Corvin*, în „Colloquia”, 1994, I, nr. 1, p. 37-48;
53. *Church and State in Eastern Europe during the 14th Century*, în „Transylvanian Review”, 1994, vol. III, nr. 2, p. 13-22;
54. *Structuri sociale și patrimoniale ale unor moșii din Țara Hațegului la sfârșitul secolului al XV-lea*, în „Acta Musei Napocensis”, 1994, 26-30, II, p. 27-32;
55. *Observații privitoare la structura etnică și confesională a Transilvaniei și Ungariei medievale (secolele IX-XIV)*, în vol. „Istoria României. Pagini transilvane” (coord. acad. Dan Berindei), Cluj-Napoca, 1994, p. 9-44;
56. *The Ethno-confessional Structure of Medieval Transylvania and Hungary*, în „Bulletin of the Center for Transylvanian Studies”, vol. III, 1994, nr. 4, p. 1-49;
57. *Genealogie și istorie*, în „Arhiva genealogică”, 1994, I (VI), nr. 1-2, p. 55-64;

58. *Sensibilități etnice și confesionale în Transilvania în timpul lui Nicolaus Olahus*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca”, 1994, XXXIII, p. 211-219;
59. *Church and State in Eastern Europe During the Fourteen Century. Why the Romanians Remained in the Orthodox Area*, în „East European Quarterly” (Colorado, USA), 1995, XXIX, nr. 3, p. 275-284;
60. *Identity and Alterity in Transylvania During the Confrontations of 1599-1601*, în „Transylvanian Review”, 1995, IV, nr. 4, p. 26-37;
61. *Genealogie și istorie: o familie boierească din Țara Făgărașului în secolele XV-XVII*, în vol. „D. Prodan. Puterea modelului”, Cluj-Napoca, 1995, p. 41-49;
62. *Ethnic and Religious Mentalities in Transylvania during the Time of Nicolaus Olahus*, în „Europa. Balcania-Danubiana-Carpathica” (Budapest), 1995, 2/A, p. 68-75;
63. *Relații între Transilvania și Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „Acta Musei Napocensis, Istorie, 1995, 31, II, p. 11-21;
64. *Țările Române ca „Poartă a Creștinătății” la Dunărea de Jos (secolele XV-XVI). Ideea și fapta*, în vol. „Kulturraum Mittlere und Untere Donau: Traditionen und Perspektiven des Zusammenlebens”, Resita, 1995, p. 157-1623;
65. *Structures ethniques et confessionnelles dans la Hongrie et la Transylvanie au Moyen Âge (XIe-XIVe siècles)*, în „Colloquia”, vol. I, 1994, nr. 2, p. 11-16;
66. *Biserica și stat în evul mediu: întemeierea mitropoliilor Țării Românești și Moldovei*, în „Caietele David Prodan. Revistă de istorie”, I, 1994, nr. 2, p. 7-14;
67. *Relații între Transilvania și Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „Acta Musei Napocensis”, 31, II, 1995, p. 11-21;
68. *Stăpânii Ponorului (din Țara Hațegului) în secolul al XV-lea. Schiță istorică și genealogică*, în "Buletinul Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca", I-II, 1995-1996, p. 86-106;
69. *Wzmianki czlonkow rodziny Laskich o Ksiestwach Naddajskich w XVI wieku*, în „Proglas” (Cracovia), 1996, 2;
70. *Identitate și alteritate în Transilvania în timpul confruntărilor din anii 1599-1601*, în vol. „Radu Manolescu”, Editura Universității București, 1996, p. 222-230;
71. *O familie nobiliară românească din Țara Hațegului în secolele XV-XVIII: Ponorenii*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj”, XXXV, 1996, p. 13-24;
72. *Confesiune și națiune medievală*, în vol. „Etnie, națiune, confesiune. Pledoarie pentru o cercetare interdisciplinară”, coord. Sorin Șipos, Oradea, 1996, p. 24-35;
73. *Elita românească din Transilvania în secolele XIII-XIV (origine, statut, evoluție)*, în vol. „Nobilimea românească din Transilvania” („Az erdélyi román nemesség”), Satu-Mare, 1997, p. 36-63;
74. *Dracula: Between Fiction and Reality*, în „Leaders” (New York), vol. 20, 1997, nr. 4;
75. *Entre Occident et Orient: hegemonies et dominations en Europe Centrale*, în „Transylvanian Review”, vol. VI, 1997, nr. 4, p. 50-61;
76. *Un privilegiu regal solemn din 1366 și implicațiile sale*, în „Medaevalia Transilvanica”, tom I, 1997, nr. 1-2, p. 69-86;
77. *Regatul Ungariei între Apus și Răsărit: catolici și non-catolici în secolele XIII-XIV*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca”, vol. XXXVI, 1997, p. 309-315;
78. *Adunările de stări ale Transilvaniei în viziunea lui Gheorghe I. Brătianu*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Historia, tom XXXVIII, 1998, nr. 2, p. 11-21;
79. *The Hungarian Kingdom between West and East: Catholics and Non-Catholics in the 13th-14th Centuries*, în vol. „Church and Society”, ediție de Maria Crăciun și Ovidiu Ghitta, Cluj-Napoca, 1998, p. 43-52;
80. *Adunarea generală a stărilor Transilvaniei din mai 1355*, în „Medaevalia Transilvanica”, tom II, 1998, nr. 1, p. 61-70;
81. *La latinité roumaine invoquée par le Saint-Siège – entre histoire et politique*, în „Transylvanian Review”, vol. VII, 1998, nr. 4, p. 16-20;
82. *Ștefan Mailat și Țara (cu cetatea) Făgărașului*, în "Mediaevalia Transilvanica", II, 1998, nr. 2, p. 239-244;
83. *Adunările de stări ale Transilvaniei în cadru european și românesc: viziunea lui Gh. I. Brătianu*, în vol. „Incursiuni în opera istorică a lui Gheorghe I. Brătianu. Studii și interpretări istorice”, coord. Pompiliu Teodor, Radu Mârza, Cluj, 1999, p. 71-80;
84. *Inochentie Micu – promotore dell'illuminismo politico romeno*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica", I, 1999, a cura di Ion Bulei e Dumitru Irimia, Venezia, p. 167-175;
85. *Postfață la lucrarea lui Cesare Alzati, „În inima Europei. Studii de istorie religioasă a spațiului românesc”*, ediție de Șerban Turcuș, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 1998, p. 227-235;
86. *La personnalité et l'époque de Jean de Hunedoara reflétées dans les annotations en marge d'un incunable de 1481*, în "Annali dell'Istituto storico di studi italo-germanici in Trento", XXV, 1999, Mulino, Bologna, p. 45-61;
87. *Etnicitate și cartografie în Europa Central-Orientală în evul mediu și epoca modernă timpurie*, în "Mediaevalia Transilvanica", tom. III, 1999, nr. 1-2, p. 43-54;
88. *Antecedents of the Modern University in Cluj*, în vol. „University and Society. A History of Cluj Higher Education in the 20th Century”, edited by Vasile Pușcas, 1999, pp. 11-20;
89. *Image des Pays Roumains dans un ouvrage français de 1688*, în «Revue Roumaine d'Histoire», XXXIX, 2000, nr. 1-4, p. 51-61 (colab. cu Sorin Șipos);
90. *A Documentary Source on the Religious Situation of the Transylvanian Romanians*, în "Transylvanian Review", vol. IX, nr. 4, 2000, p. 32-39.
91. *Italian Authors and the Romanian Identity in the 16th Century*, în "RRH", XXXIX, 2000, nr. 1-4, p. 39-49;
92. *Un privilège royal sollenel de 1366 relatif à la Transylvanie et ses implications*, în "Nouvelles études d'histoire", X, 2000, p. 73-89;

93. *Imaginea Țărilor Române într-o lucrare franceză de la 1688*, în "Analele Universității din Oradea", Istorie-geografie, tom. X, 2000, p. 51-60 (în colab. cu Sorin Șipoș);
94. *A Solemn Royal Privilege from 1366 and its Implications*, în "Crișana antică et medievală", I, 1999-2000, p. 74-89;
95. *La nazione romena medievale. Trattati principali*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica", anno 2, 2000, p. 133-140;
96. *Programa și manualele de istoria românilor. Câteva considerații*, în "Studii și articole de istorie", 65, 2000, p. 167-176.
97. *Il Patriarca Kiril Lukaris sull'unità etno-confessionale dei romeni*, în vol. "Etnia e confessione in Transilvania (secoli XVI-XX)", a cura di Francesco Guida, Lithos, Roma, 2000, p. 19-28;
98. *Confesiunea și biserica românilor în viziunea unor autori italieni din secolul al XVI-lea (până la Mihai Viteazul)*, în vol. "300 de ani de la unirea bisericii românești din Transilvania cu biserica Romei", coord. Gheorghe Gorun și Horia Pop, Cluj-Napoca, , 2000, p. 69-80;
99. *Regatul Ungariei între Apus și Răsărit. Catolici și non-catolici în secolele XIII-XIV*, în vol. "Fațetele istoriei. Existențe, identități, dinamici. Omagiu academicianului Ștefan Ștefănescu", coord. Tudor Teoteoi, Bogdan Murgescu, Șarolta Solcanu, București, 2000, p. 319-325;
100. *The Romanian Identity in the 16th Century According to Italian Authors*, în "Transylvanian Review", vol. X, 2001, nr. 4, p. 3-10;
101. *The Religious Situation of the Hungarian Kingdom in the Thirteenth and Fourteenth Centuries*, în vol. "Religious Quest and National Identity in the Balkans", editors Celia Hawkesworth, Muriel Heppell, Harry Norris, London, Palgrave, 2001, p. 78-90;
102. *Europa Centrală – între hegemonii și rivalități*, în "Anuarul Institutului de Istorie "George Bariț" din Cluj-Napoca", XL, 2001, p. 341-350;
103. *Etape în evoluția bisericii și confesiunii românilor din Transilvania de la Reformă la Unirea cu Biserica Romei*, în vol. "Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu", coord. I. V. Leab, Cluj-Napoca, 2001, p. 328-342;
104. *La o aniversare*, în vol. "Centrul de Studii Transilvane 1991-2001", red. Maria Ghitta și Vasile Sălăjan, Cluj-Napoca, 2001, p. 9-19;
105. *Aspecte confesionale și bisericesti în Diploma Cavalerilor Ioaniți*, în "Slujitor al Bisericii și al Neamului. Părintele prof. univ. dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române, la 70 de ani" (volum tipărit cu binecuvântarea IPS Bartolomeu Anania, arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului), Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2002, p. 372-380;
106. *David Prodan – historien de la paysannerie*, în "Transylvanian Review", 11, nr. 1, 2002, p. 15-20;
107. *David Prodan – o întâlnire și o amintire din 1988*, în vol. "L-am cunoscut pe academicianul David Prodan", coord. Nicolae Edroiu, Ioan Ciocian, Ioan Drăgan, Zalău, 2002, p. 132-139;
108. *Români și secui în secolul al XIII-lea. Câteva considerații*, în vol. "Studii de istorie modernă a Transilvaniei. Omagiu profesorului Magyari Andras", coord. Pal Judit, Rűsz Fogarasi Enikő, Cluj-Napoca, 2002, p. 97-104;
109. *Testimonianze della Santa Sede sui Romeni nel XVI secolo*, în vol. "Transilvania latina dalla romanità alla romenità", Treviso, 2002, p. 79-84;
110. *Ciitorii românești transilvănene în opera lui Virgil Vătășianu*, în vol. "Sub zodia Vătășianu. Studii de istoria artei", coord. M. Porumb, A. Chiriac, Cluj-Napoca, 2002, p. 25-28;
111. *Judecăți după "dreptul Țării Românești" în Banat în jurul anului 1500*, în vol. "Vilaietul Timișoarei (450 de ani de la întemeierea pașalâcului) 1552-2002", Timișoara, 2002, p. 27-33;
112. *Silviu Dragomir – bursier al Fundației Gojdu*, în "Emanuil Gojdu. Bicentinar", Cuvânt înainte: Acad. Eugen Simion, coordonatori Cornel Sigmirean, Aurel Pavel, București, 2003, p. 169-174 (în colab. cu Sorin Șipoș);
113. *Identità dei Romeni nel XVI secolo nella visione degli autori italiani*, în vol. "Romania e Romania. Lingua e cultura romana di fronte all'Occidente", a cura di Teresa Ferro, Udine, Forum, 2003, pp. 209-218;
114. *Reformă și națiuni în Principatul Transilvaniei*, în vol. "Studia historica et teologica. Omagiu profesorului Emilian Popescu", carte tipărită cu binecuvântarea I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, 2003, p. 459-468;
115. *Recenzie la Simona Nicoară, „Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii” Cluj-Napoca, Accent, 2002, 360 p., în "Caiete de antropologie istorică", 2, nr. 1, 2003, p. 175-177;*
116. *Dalla Crociata alla pace: documenti veneziani riguardanti i rapporti tra le potenze cristiane e l'Impero Ottomano all'inizio del XVI secolo*, în vol. "L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli. Miscellanea di studi di storia politico-diplomatica, economica e dei rapporti culturali", a cura di Cristian Luca, Gianluca Masi, Andrea Piccardi, Braila-Venezia, 2004, p. 95-107;
117. *Câteva considerații despre națiunea medievală*, în vol. "Identitate națională și spirit european. Academicianul Dan Berindei la 80 de ani", îngrijit de Ștefan Ștefănescu, Florin Constantiniu, Dorina N. Rusu, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 55-62;
118. *Influențe ale culturii sașilor brașoveni asupra românilor din Șchei în secolul al XVIII-lea*, în "Tentația istoriei. În memoria profesorului Pompiliu Teodor", coord. Nicolae Bocșan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, Cluj-Napoca, 2003, p. 557-562;
119. *Mărturii ale Sfântului Scaun despre români în secolul al XVI-lea*, în "Societate și civilizație. Profesorului universitar dr. Marcel Știrban la împlinirea a șapte decenii de viață", coord. Călin Florea, Ciprian Năprădean, Târgu-Mureș, 2002, p. 76-80;
120. *Quadro storico dell'evoluzione della Transilvania (fino al 1918)*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia", anno 5, 2003, p. 323-329;

121. *Patriarhul Kiril Lukaris despre unitatea etno-confesională a românilor*, în "Studii de istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române", coord. Avram Andea, Cluj-Napoca, 2003, p. 315-322;
122. *Relations entre la Transylvanie et la Moldavie a l'époque d'Etienne le Grand*, in "Transylvanian Review", vol. XIII, 2004, nr. 2, p. 20-34;
123. *Alcuni documenti veneziani inediti riguardanti i mercanti cretesi Servo e la loro presenza in Moldavia fra Cinque e Seicento*, in "Quaderni della Casa Romena" (Studi di storia, di critica e di teoria letteraria raccolti e pubblicati da Ioan-Aurel Pop e Cristian Luca), no. 3, 2004, p. 73-83 (în colaborare cu Cristian Luca);
124. *Creștinătatea europeană între cruciadă și pace: rolul rezervat celor două „Valahii” la începutul secolului al XVI-lea*, în vol. „Confesiune și cultură în evul mediu. In honorem Ion Toderășcu”, studii reunite de Bogdan-Petru Maleon și Alexandru-Florin Platon, Iași, 2004, p. 23-28;
125. *Tra gli Asburgo e gli Ottomani: la Transilvania alla metà del XVI secolo*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia", VI-VII, no. 6-7, 2004-2005, p. 185-204;
126. *Decizii referitoare la români in dietele transilvane din timpul lui Mihai Viteazul*, în vol. "Mihai Viteazul și Transilvania. Culegere de studii", coord. Camil Mureșanu, senior editor Ioan Silviu Nistor, Cluj-Napoca, Napoca Star, 2005, p. 99-118;
127. *Antonio Possevino despre români*, în vol. "Artă, Istorie, Cultură. Studii în onoarea lui Marius Porumb", coord. Ciprian Firea, Coriolan Opreanu, Cluj-Napoca, Neremia Napocae, 2003, p. 165-167;
128. *Românii într-un manuscris redactat de Antoine François Le Clerc*, în vol. „Călători români în Occident”, coord. Nicolae Bocșan și Ioan Bolovan, Cluj-Napoca, 2004, p. 257-265 (în colab. cu Sorin Șipoș);
129. *Il Cristianesimo presso i Romeni – tra Occidente e Oriente*, în vol. „I Romeni e la Santa Sede. Miscellanea di studi di storia ecclesiastica”, a cura di Ion Cârja, introduzione: Antonello Biagini, Bucarest-Roma, 2004, p. 13-18;
130. *L'Istituto di cultura fondato nel 930. La Casa Romena oggi a Venezia*, in „Il Gazzettino Illustrato”, Venezia, anno 54, gennaio-febbraio 2004, no. 1, p. 13;
131. *Valori spirituali romeno-italiani alla „Casa Romena” di Venezia*, in „Sette giorni”, supplemento del no. 165, 31 maggio-6 giugno 2004;
132. *Il principe romeno Stefano il Grande (1457-1504) e la Repubblica di Venezia*, în vol. "Da Aquileia al Baltico attraverso i paesi della nuova Europa", a cura di Andrzej Litwornia, Gizella Nemeth e Adriano Papo, Edizioni della Laguna, Mariano del Friuli, 2005, p. 57-62;
133. *Percezioni orientali delle conseguenze della IV Crociata (1204)*, în "Studi ecumenici" (Venezia), nr. 23, 2005, p. 221-240;
134. *Gânduri pentru o carte*, cuvânt înainte la volumul lui Gabriel-Virgil Rusu, "Vremea cruciadelor", Cluj-Napoca, 2005, p. 7-9;
135. *O mărturie venețiană contemporană despre evenimentele din anul 1538*, în "Studii și materiale de istorie medie", vol. XXIII, 2005, 241-252;
136. *Date privitoare la zona Dunării de Jos in izvoare venețiene din secolele XVI-XVII*, în "Danubius", XXII, 2004, p. 33-44 (în colab. cu Cristian Luca);
137. *Premessa. L'icona romena a Venezia*, in „Fede et arte. Mostra di icone”, IRCRU-Venezia, 11-28 aprile 2006, Venezia, pp. 2-3;
138. *Tra stati e nazioni: gruppi privilegiati nella Transilvania (secc. XV-XVI)*, in „Quaderni della Casa Romena di Venezia”, no. 4/2006, pp. 9-20;
139. *Între Habsburgi și Otomani: Transilvania la mijlocul secolului al XVI-lea*, în "Mediaevalia Transilvanica", tom. VII-VIII, 2003-2004 (Satu-Mare, 2006), nr. 1-2, p. 143-165;
140. *I romeni e il sigillo di Roma*, în "Diplomatic magazine", aprilie 2006, p. 27-28;
141. *Din trecutul Transilvaniei: grupuri privilegiate (stări sau națiuni) în secolele XIV-XVI*, în "Apoziția. Publicație anuală a Societății culturale Româno-Germane Apoziția", München, 2006, p. 227-239;
142. *Rivalitatea otomano-habsburgică în Transilvania la jumătatea secolului al XVI-lea*, în vol. "Națiunea română. Idealuri și realități istorice. Acad. Cornelia Bodea la 90 de ani", București, 2006, p. 241-259;
143. *The Expedition of the Sultan in 1538 in Moldavia (in the View of an Italian Author)*, in "Colloquia. Journal of Central European History", vol. XIII, no. 1-2, 2006, p. 257-271;
144. *Das Mittelalter*, în vol. „Rumänien. Raum und Bevölkerung – Geschichte und Geschichtsbilder – Kultur – Gesellschaft und Politik heute – Wirtschaft – Recht und Verfassung – Historische Regionen”, coord. Thede Kahl, Michael Metzeltin, Mihai-Răzvan Ungureanu, Wien-Berlin, Lit Verlag, 2006, Ediția a II-a, revizuită, din 2008, pp. 195-220;
145. *Le radici europee della Romania e dei romeni*, în vol. "Terrae Europae ac Romanorum. Radici storiche e culturali comuni fra la Repubblica di San Marino e la Romania" (atti del Convegno di Studi in occasione della commemorazione del 10-o anniversario dell'elevazione dei rapporti diplomatici fra la Repubblica di San Marino e la Romania. Repubblica di San Marino, 31 marzo 2006), Rimini, 2007, p. 11-17;
146. *Misiunile Sfântului Nicodim în contextul politicilor bisericești ale Veneției și Ungariei*, în „Anul Sfântul Nicodim. Lucrările comisiei române de istorie bisericească comparată. Tismana 19-21 mai 2006” (Mitropolia Olteniei, LVIII, 9-12), tipărit cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Olteniei, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2006, pp. 234-252 (colaborare cu Al. Simon);
147. *"Erhebe dich, Rumäne" – das hymnische Selbstbild der Rumänen*, în vol. "Rumänien nach der Revolution. Eine Kulturelle Gegenwartsbestimmung", Kristina Werndl (Hg.), Braumüller, Wien, 2007, p. 181-192;
148. *Patriarhia ecumenică din Constantinopol și biserica românilor din Transilvania (secolele XIV-XVII)*, în "Apoziția. Publicație anuală a Societății culturale Româno-Germane Apoziția", München, 2007, p. 299-306;

149. *Les Roumains et l'Europe au Moyen Age*, în "Transylvanian Revue", vol. XVI, no. 1, 2007, p. 3-9;
150. *Una testimonianza veneziana del Cinquecento sul cosiddetto "Regno del Prete Gianni*, in "L'Europa Centro-Orientale e la Penisola italiana: quattro secoli di rapporti e influssi intercorsi tra Stati e civiltà (1300-1700)", a cura di Cristian Luca e Gianluca Masi, Braila-Venezia, 2007, p. 111-122;
151. *European Cultural Places in Romania*, in vol. "Management Guide Romania. The Economy and Culture Series, Volume 9", editors Susanne Müller, Werner Stein, Peter Simon, Frankfurt/Mein, 2007, p. 59-69;
152. *Europäische Kulturstätten in Rumänien*, in vol. "Management Guide Rumänien. Reihe Wirtschaft und Kultur, Band 8", Susanne Müller, Werner Stein, Peter Simon (Hrsg.), Frankfurt am Mein, 2007, p. 59-70;
153. *Cuvânt introductiv* la volumul Silviu Dragomir, "Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII, vol. I, ediție de Sorin Șipoș, Oradea, 2007, p. 7-9;
154. *Receptarea moștenirii Sfântului Grigore cel Mare în biserica răsăriteană de pe teritoriul României*, în vol. "Biserică, societate, identitate. In onorem Nicolae Bocșan", Cluj-Napoca, 2007, p. 45-50;
155. *Istoriografia și politica* în „Studii și materiale de istorie modernă”, Pop Ioan Aurel (împreună cu Dan Berindei, Florin Constantiniu, Șerban Papacostea), vol. XX, 2007, pp. 139-146;
156. *I Romeni alla fine del Medioevo*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia", a cura di Corina G. Bădeliță, Cristian Al. Damian, Monica Joița, IX, 2007, p. 85-106;
157. *Bisanzio dopo Bisanzio: la realtà e l'eredità imperiale nell'Europa centro-orientale*, în vol. "Imperia. Esperienze imperiali nella storia d'Europa", îngrijit de Andrea Piras, il Cerchio, Rimini, 2008, p. 29-42;
158. *La battaglia di Belgrado (1456) nelle testimonianze venete*, în vol. "ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ. Studi in onore di Marino Zorzi", îngrijit de Chryssa Maltezou, Peter Schreiner și Margherita Losacco, Istituto Elenico di Studi Bizantini e Postbizantini, Venezia, 2008, p. 339-348;
159. *L'eredità romana nell diritto romeno medievale*, în „L'eredità di Traiano. La tradizione istituzionale romano-imperiale nella storia dello spazio romeno”, Istituto Italiano di Cultura, Bucarest, 2008, pp. 175-183;
160. *Image des Pays roumains dans un ouvrage francais de 1688*, în vol. "Images des peuples et l'histoire des relations internationales du XVI-e siècle à nos jours", îngrijit de Maria Matilde Benzoni, Robert Frank, Silvia Maria Pizzetti, Publications de la Sorbonne, Unicopoli, Paris, 2008, p. 15-26 (în colaborare cu Sorin Șipoș);
161. *Slavonismul cultural la români în Evul Mediu – câteva considerații*, în "Apoziția", publicație anuală a Societății Culturale Româno-Germane "Apoziția", München, 2008, p. 285-292;
162. *Moldova și celălalt Imperiu: preliminariile și consecințele conspirației lui Maximilian de Habsburg și Ștefan cel Mare (1497)*, în vol. "Vocația istoriei. Prinos profesorului Șerban Papacostea", îngrijit de O. Cristea și Gh. Lazăr, Brăila, 2008, p. 331-406;
163. *Cuvânt înaintel Premessa*, la cartea Marco Bandini, "Lettere alla Santa Sede. Epistole către Sfântul Scaun", Iași, 2008, p. 5-31;
164. *Prefață*, în vol. Sorin Șipoș, "Silviu Dragomir – istoric", ediția a II-a adăugită, Oradea, 2008, p. 7-10;
165. *Cuvânt înainte*, la „Frontierele spațiului românesc în context european”, editori Sorin Șipoș, Mircea Brie, Florin Sfrengu, Ion Gumenăi, Cartodidact-Presa Universității, Oradea-Chișinău, 2008, pp. 9-10;
166. *Județul Cluj – pagini de istorie*, în vol. "Județul Cluj", coord. Ioan-Aurel Pop, I. Maxim Danciu, Cluj-Napoca, Tribuna, 2008, p. 7-25 (varianta maghiară la p. 39-57; varianta engleză la p. 69-87; varianta germană la p. 99-121);
167. *Le "Nationes" transilvane nei secoli XVI-XVII: tra accettazione ed esclusione*, în vol. "Integrazione, assimilazione, esclusione e reazione etnica", a cura di Gianfranco Giraudo e Adriano Pavan, Scripta Web, Napoli, 2008, p. 59-81;
168. *The Romanians as a Border People during the Middle Ages. Between Savonianism and Latinity*, în "Eurolimes. Journal of the Institute for Euroregional Studies "Jean Monet" European Centre for Excellence", vol. 5 Religious Frontiers of Europe", edited by Sorin Sipoș, Enrique Banus & Karoly Kocsis, references by Ioan-Aurel Pop & Moshe Idel, Spring 2008, Oradea-Debrecen, p. 21-27;
169. *Numele din familia regelui Matia Corvinul – de la izvoarele de epocă la istoriografia contemporană*, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, XXVI, 2008, pp. 111-138;
170. *Noi comentarii asupra Diplomei cavalerilor ioaniți (1247) și a contextului emiterii sale*, în vol. "Românii în Europa medievală (între Orientul bizantin și Occidentul latin). Studii în onoarea profesorului Victor Spinei", îngrijit de Dumitru Țeicu și Ionel Căndea, Brăila, 2008, p. 225-242;
171. *De la Rome antique à Washington. Le nom et le destin historique de la Roumanie*, în „Transylvanian Review”, vol. XVII, no. 4/2008, p. 3-14;
172. *The Family of King Matthias Corvinus: Questions of Historiography*, in "A Century in the History of Transylvania: The Late Crusades, Humanism, Church Union and Social Mobility at the End of the Middle Ages (1387-1490)" (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, II, 1), edited by Ioan Drăgan, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press-Romanian Academy, The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, p. 387-414;
173. *Histoire et historiographie de Jean Hunyadi à David Prodan*, in "A Century in the History of East-Central Europe: From the Political Hegemony of the Anjous to the Dynastic Supremacy of the Jagiellonians (Late 1300'-Early 1500')" (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, II, 2), edited by Iulian Damian, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press-Romanian Academy, The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, p. 407-414;
174. *Relations between Stephen the Great and Transylvania*, în „Between Worlds, I, Stephen the Great, Matthias Corvinus and their Time" (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, I, 1), edited by László Koszta, Ovidiu Mureșan, Alexandru Simon, IDC Press, Cluj-Napoca, 2008, pp. 125-136;

175. *Matthias Corvinus, his Times, his Lands and his History (1443-1458-2008)*, în „Matthias Corvinus and his Time” (Cluj-Napoca/ Kolozsvár/ Klausenburg, 23rd-26th of October 2008), edited by Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, 2008, pp. 21-22;
176. *The Christian Implications of Matthias Corvinus’ Walachian Privileges*, în „Matthias Corvinus and his Time” (Cluj-Napoca/ Kolozsvár/ Klausenburg, 23rd-26th of October 2008), edited by Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, 2008, pp. 160-161;
177. *La spécificité des possessions roumaines du Pays (District) du Hațeg pendant la première décade du règne de Matthias Corvin*, în „Matthias Corvinus and his Time” (Cluj-Napoca/ Kolozsvár/ Klausenburg, 23rd-26th of October 2008), edited by Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, 2008, pp. 180-181;
178. *Rolul instituțiilor religioase în dezvoltarea și consolidarea voievodatului Transilvaniei*, în vol. "Miscellanea historica et archaeologica in honorem professoris Ionel Câdea", editori Valeriu Sîrbu și Cristian Luca, Brăila, 2009, p. 155-167;
179. *The Lives, Legends and Memories of an Athlete and of his Age*, în vol. „Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time” (Mélanges d'Histoire Générale), Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2 , edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2009, p. 9-10;
180. *La personalite de Jean (Iancu) Hunyadi*, în vol. în vol. „Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time” (Mélanges d'Histoire Générale), Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2 , edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2009, p. 23-27;
181. *La personalite de Jean Hunyadi en trois contextes (XV-e, XX-e et XXI-e siècles)*, în „Worlds in Change: Church Union and Crusading in the Fourteenth and Fifteenth Centuries” (Transylvanian Review, vol. XVIII, supplement no. 2, 2009; Melanges d'Histoire Generale, nouvelle serie, IV/1), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2009 (coord. C. Gastgeber, I.-A. Pop, O. J Schmitt și Al. Simon), p. 93-100;
182. *The Battle of Belgrade in Venetian Sources*, în vol. „Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time” (Mélanges d'Histoire Générale), Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2 , edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2009, p. 441-446;
183. *Pledoarie către cititor*, în Ștefan Damian, „Privirea reciprocă”, Cluj-Napoca, 2009, p. 5-11.
184. *Lo slavisimo culturale ed i Romeni nel Medioevo*, în vol. "L'eredità di Cirillo e Metodio. Omaggio a Vittorio Peri. Atti del 41° convegno Gorizia, 22-24 novembre 2007", a cura di Cesare Alzati, Marco Grusovin, Sergio Tavano, Gorizia, 2009, p. 93-100;
185. *Relatări ale ambasadorilor venețieni pe lângă împărații romano-germani despre Ungaria, Transilvania, Țara Românească și Moldova (a doua jumătate a secolului al XVI-lea*, în vol. "Sașii și concetățenii lor ardeleni/ Die Sachsen und ihre Nachbarn in Siebenbürgen. Studia in honorem Dr. Thomas Năgler", editori Marian Țiplic, Konrad Gündisch, Alba-Iulia, 2009, p. 241-247;
186. *De la "toleranța" din secolul al XVI-lea până la democrația actuală*, în "Apoziția 2009" (Munchen), nr. 4, serie nouă, 2009, p. 292-300;
187. *Penser l'Europe: identités culturelles nationales et globalisation européenne*, în vol. "Penser l'Europe. Séminaire international, VII-ème édition: Les lettres, les arts et les sciences dans l'Europe d'aujourd'hui, 2008, Sinaia – Roumanie", București, 2009, p. 40-46;
188. *Începuturile Evului Mediu. Cetatea și așezarea de la Cluj-Mănăștur*, în vol. "Clujul. Scurtă istorie", coord. acad. Camil Mureșanu, Cluj-Napoca, 2009, p. 17-24 (colaborare cu Tudor Sălăgean);
189. *De la lumea medievală la cea modernă*, în vol. „Monografia Comunei Țaga”, coord. Ioan Mârza, Cluj-Napoca, 2009, p. 283-305;
190. *Conștiința publică oficială despre statutul românilor din Transilvania și Ungaria în Evul Mediu*, în vol. "Pe urmele trecutului. Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani", coord. Susana Andea și Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2009, p. 129-138;
191. *A Few Considerations Regarding the Name of Matthias Corvinus*, în "Transylvanian Review", vol. XVIII, no. 3, Autumn 2009, p. 3-12 (ISI);
192. *Antonio Possevino e i suoi riferimenti ai Romeni*, în vol. "Antonio Possevino, i Gesuiti e la loro eredità culturale in Transilvania", Atti della Giornata di Studio Cluj-Napoca, 4 dicembre 2007, a cura di Alberto Castaldini, Roma, 2009, p. 59-65;
193. *Despre semnificația unor nume: român/vlah și România/Valahia*, în "Anuar 2009. Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina", Zrenianin, 2009, p. 39-52;
194. *Lumea Moldovei văzută prin pana unui prelat catolic din secolul al XVII-lea*, în "Per Teresa. Obiettivo Romania. Studi e ricerche in ricordo di Teresa Ferro", vol. II, a cura di Gianpaolo Borghello, Daniela Lombardi, Daniele Pantaleoni, Udine, Italia, 2009, p. 319-326;
195. *Prefață*, în Andreea Mârza, "Enea Silvio Piccolomini și Cruciada Târzie", Cluj-Napoca, 2009, p. 7-10;
196. *Les débuts de l'Université moderne à Cluj: le Collège jésuite entre 1579-1581*, în "Transylvanian Review", vol. XVIII, no. 4, Winter 2009, p. 3-20 (în colab. cu Liana Lăpădatu), ISI;
197. *Le minoranze linguistiche in Romania: dalla tolleranza del XVI secolo fino ad oggi*, în vol. "Le minoranze etnico-linguistiche in Europa tra stato nazionale e cittadinanza democratica", a cura di Maurizio Cermel, Milano, 2009, p. 87-102;
198. *Români și națiunile (nationes) transilvănene în secolele XVI și XVII: între excludere și acceptare*, în vol. "Historia sub speciae aeternitatis. In honorem magistri Alexandru Zub, coord. Victor Spinei și Gheorghe Cliveti, București-Brăila, 2009, p. 387-398;

199. *Din Secuime în Țara Hațegului. Expedițiile otomane în Transilvania la sfârșitul anilor 1470*, în „Studia in Honorem Dorin Alicu”, editor Viorica Bolindeț și Tudor Sălăgean, Argonaut, Cluj-Napoca, 2009, pp. 318-332 (în colaborare cu Al. Simon);
200. *Din Secuime în Țara Hațegului. Expedițiile otomane în Transilvania la sfârșitul anilor 1470*, în „Studia archaeologica et historica in honorem magistri Dorin Alicu”, editori Viorica Rusu-Bolindeț, Tudor Sălăgean, Rada Varga (Cluj-Napoca: Argonaut, 2010), pp. 565-575 (în colaborare cu Al. Simon);
201. *Interesele orientale ale Casei de Habsburg la sfârșitul secolului XV: Campania lui Jan Albert în Moldova și alianța dintre Maximilian I și Ștefan III cel Mare (1497)*, în „Frontiere și spații de frontieră”, editori Ion Grumenii, Emil Dragnev, Sorin Șipoș, Svetlana Suveică (Chișinău-Oradea: Cartodidact, 2009), pp. 57-76; (împreună cu Alexandru Simon);
202. *Disputa pentru Țara Hațegului dintre voievozii români și regii ungari în secolul al XIII-lea*, în volumul „Studia Varia In Honorem. Professoris Ștefan Ștefănescu Octogenarii”, editat de Cristian Luca și Ionel Căndea, Editura Academiei Române/ Editura Istros, Muzeul Brăilei, București-Brăila, 2009, paginile 103-114 (apărut 2010);
203. *Testimonies on the Ethno-Confessional Structure of Medieval Transylvania and Hungary (9th – 14th Centuries)*, în „Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania” (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010 (coord. I.-A. Pop, Sorina și I. Bolovan), p. 9-41;
204. *State and Population. The Social and Socio-Professional Structure of Transylvania in the 18th Century*, în „Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania” (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010 (coord. I.-A. Pop, Sorina și I. Bolovan), p. 43-61;
205. *Medieval Genealogies of Maramureș. The Case of the Gorzo (Gurzău) Family of Ieud*, în „Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania” (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010 (coord. I.-A. Pop, Sorina și I. Bolovan), p. 127-143;
206. *Documents on the Prequels and the Aftermath of the Battle of Câmpul Pâinii (Kenyermezö, Brotfeld)*, în „Századok” [Secole] (Budapest), CXLIII (2010), 1, pp. 173-187 BDI (EBSCO), în colaborare cu Al. Simon;
207. *Realități confesionale și ecleziastice în Transilvania și Ungaria până la 1300*, în vol. „Sfântul Ierotei, episcop de Alba Iulia (sec. X)”, Reîntregirea, Alba Iulia, 2010 (coord. I.-A. Pop, J. Nicolae și O. Panaite), p. 49-64;
208. *Observations sur la structure ethnique et démographique de la Hongrie et de la Transylvanie médiévales (IX-e – XIV-e siècles)*, în „Many Path to Happiness? Studies in Population and Family History. A Festschrift for Antoinette Fauve-Chamoux”, coord. M.-P. Arrizabalaga, I. Bolovan, M. Eppel, J. Kok, Mary Louise Nagata, Aksant, Amsterdam, 2010, p. 198-214;
209. *L'Eglise byzantine et le pouvoir politique de Transylvanie et de Hongrie avant 1300*, în „Nouvelles études d'histoire”, XII (publiee a l'occasion du XXI-e Congrès International des Sciences Historiques, Amsterdam, 2010), București, 2010, p. 17-29;
210. *Maramureșul în secolul al XIV-lea: interferențe etnice și confesionale*, în „Studia Slavica et Balcanica Petropolitana”, 2010, p. 17-32;
211. *Politica îndreptată împotriva „schismaticilor” din Transilvania și Părțile Vestice în secolul al XIV-lea*, în vol. „Politici imperiale în estul și vestul spațiului românesc”, coord. S. Șipoș, M. Brie, I. Horga, I. Șarov, I. Gumenâi, Oradea-Chișinău, 2010, p. 120-132;
212. *Cuvânt înainte*, prefață la volumul „Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Liviu Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani”, coord. I.-A. Pop, I. Bolovan, Academia Română, Cluj-Napoca, 2010, p. 13-17;
213. *Receptarea lumii creștine răsăritene de către românii din Transilvania în secolele XVII-XVIII*, în vol. „Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Liviu Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani”, coord. I.-A. Pop, I. Bolovan, Academia Română, Cluj-Napoca, 2010, p. 33-45;
214. *Lectori salutem!*, studiu introductiv la volumul „Dr. Augustin Bunea, Stăpânii Țării Oltului. Discurs de recepție la Academia Română”, ediție de Marcela Ciortea, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2010, p. 5-15;
215. *Cuvânt înainte*, prefață la volumul „Lucian Popescu, Istoria recentă a politicii mondiale”, Editura Corint, București, 2010, p. 7-8;
216. *Nicolae Iorga – fondator al Casei Române din Veneția*, în vol. „Nicolae Iorga, 1871-1940. Studii și documente”, coordonatori Constantin Bușe, Constantin Gaucan, Editura Universității din București, București, 2010, p. 367-404;
217. *Nicolae Iorga despre Țara Maramureșului la 1400*, în „Academia Română. Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, seria a IV-a, tomul XXXIV, 2010, p. 37-49;
218. *La frontiera dintre ortodoxie, catolicism și protestantism: biserica românilor din Transilvania și Patriarhia ecumenică (secolele XIV-XVII)*, în vol. „Frontierele spațiului românesc în context european”, coord. S. Șipoș, M. Brie, Fl. Sfrangeu, I. Gumenâi, ediția a II-a revizuită, Oradea, 2010, p. 35-44;
219. *Historic and Cultural Similarities and Differences of the Countries of Southeast Europe*, în vol. „Modern Southeast Europe. A Handbook for Investors and Executives”, editors Susanne Mueller, Werner Stein, Peter Simon, Cross-Culture Publishing Dr. Susanne Mueller, Frankfurt/Mein, 2010, p. 37-51;
220. *Cuvânt înainte*, prefață la vol. „Frontierele spațiului românesc în context european”, coord. S. Șipoș, M. Brie, Fl. Sfrangeu, I. Gumenâi, ediția a II-a revizuită, Oradea, 2010, p. p. 9-10;
221. *Cuvânt înainte*, prefață la vol. Camelia Burghel, „Satul timpului, timpul satului. Chilioara, Sălaj”, Editura Mega, Cluj-Napoca-Zalău, 2010, pp. 7-10.
222. *Prefață* (Foreword) la lucrarea lui Cristian Ivaneș, „National Ideology and the Making of a Nation: Simion Bărnuțiu and the Romanian Revolution of 1848-1849 in Transylvania”, Cluj-Napoca, Eikon, 2010, p. 9-14;

223. *Prefață* (Lectori Salutem!) la lucrarea lui Andrea Fara, „La formazione di un'economia di frontiera. La Transilvania tra XII e XIV secolo”, Napoli-Italia, Editoriale Scientifica, 2010, p. 13-18;
224. Recenzie (în engleză) la cartea lui George Cristian Maior, *Incertitudine: Gândire strategică și relații internaționale în secolul XXI*, București, RAO, 2009, în „Transylvanian Review”, vol. XIX, no. 3, Autumn 2010, p. 156-158;
225. *Direcții și tendințe ale istoriografiei române contemporane*, în volumul „Istoriografie, cultură și politică în vestul României” (Omagiu profesorului Viorel Faur, la împlinirea vârstei de 75 de ani), ediție îngrijită de Radu Romînașu, Editura Universității din Oradea, 2011, pp. 25-42;
226. *Dosarul de anchetă al istoricului Silviu Dragomir (1 iulie 1949)*, în vol. „Silviu Dragomir – 120 de ani de la naștere”, coordonatori Ioan-Aurel Pop, Sorin Șipoș, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2011, p. 71-103 (în colaborare cu Sorin Șipoș);
227. *Un studiu inedit al istoricului Silviu Dragomir*, în vol. „Silviu Dragomir – 120 de ani de la naștere”, coordonatori Ioan-Aurel Pop, Sorin Șipoș, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2011, p. 129-148;
228. *Românii și România în Europa: între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în volumul „Lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Comisiei bilaterale a istoricilor din România și Rusia” (Cluj-Napoca, 6-11 septembrie 2010), coord. Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2011, p. 43-60;
229. *Cum se învață limba, literatura și istoria în România și în Europa contemporană?*, în „Analele Brăilei (Seria Istorie, Cultură, Civilizație)”, Serie nouă, an XI, nr. 11, Muzeul Brăilei, pp. 245-253;
230. *Între real și ideal: Dimitrie Cantemir despre locul românilor în Europa*, în lucrarea „Dimitrie Cantemir” (sesiune de comunicări științifice: 10 decembrie 2010), Editura Biblioteca Bucureștilor, București, 2011, pp. 113-124;
231. *Considerații despre temeuriile medievale ale unității românilor – dialogul spiritual dintre Transilvania și Moldova*, în „Euharistion Patriarhului Daniel al României”, coord. Varlaam, Episcop-vicar patriarhal și prof. Emilian Popescu, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, București, 2011, pp. 485-496;
232. *Crise de l'écrit historique ou crise de la conscience publique?*, în lucrarea *Penser l'Europe (seminar internațional, editia a IX-a, 8-9 octombrie 2010)*, editat de Fundația Națională pentru Știință și Artă a Academiei Române, București, 2011, pp. 82-88;
233. *La Santa Sede, Venezia e la Valacchia nella crociata antiottomana di fine Quattrocento*, în Supplement no. 3 al Transylvanian Review, Vol. XX, 2011, intitulat „Textus Testis. Documentary Value and Literary Dimension of the Historical Text”, coord: Sorin Șipoș, Dan Octavian Cepraga, Ioan-Aurel Pop, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2011, p. 9-22;
234. *Academicianul Dan Berindei la 85 de ani*, în „Academia Română. Memoriile Secției de științe istorice și arheologice”, seria a IV-a, tomul XXXIII, 2008-2009, București, 2011, p. 211-212;
235. *Istoricul Șerban Papacostea la 80 de ani*, în „Academia Română. Memoriile Secției de științe istorice și arheologice”, seria a IV-a, tomul XXXIII, 2008-2009, București, 2011, p. 217-218;
236. *Profesorul Nicolae Edroiu la 70 de ani*, în „Academia Română. Memoriile Secției de științe istorice și arheologice”, seria a IV-a, tomul XXXIII, 2008-2009, București, 2011, p. 219-221;
237. *Prefața cărții Teologie și biserică la români (de la încreștinare până în secolul XX)*, autor Ernst Christoph Suttner, Editura Galaxia Gutenberg, 2011, pp. 5-14;
238. *Les Roumains de Transylvanie et leurs privilèges accordés à l'époque de Mathias Corvin* în „Matthias Corvinus und seine Zeit: Europa am Übergang vom Mittelalter zur Neuzeit zwischen Wien und Konstantinopel” (Denkschriften der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, CCXXXI), coordonatori: Pop Ioan Aurel, Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, Austria, 2011, pp. 93-101;
239. *Le pays du Maramureș au XIVe siècle – interférences ethnique et confessionnelles*, în „Studia Universitatis „Babeș-Bolyai”, Historia”, vol. 56, Number 1, June 2011, editată de Universitatea „Babeș-Boyai”, Cluj, pp. 27-44;
240. *The Names of the Hunyadis*, în vol. „Matthias Rex. Hungary at the Dawn of the Renaissance”, ELTE University Press of Budapest, 2011, Budapesta, Ungaria;
241. *The Venetian and Walachian Roots of the Ottoman-Hungarian Truce of 1468: Notes on Documents in the State Archives of Milan*, in „The Italian Peninsula and Europe's Eastern Borders. 1204-1669 (Eastern and Central European Studies, I)”, edited by Iulian-Mihai Damian, Dan Ioan Mureșan, Mihailo Popović and Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2011), pp. 181-196 (în colaborare cu Alexandru Simon);
242. *Bemerkungen zum status des Adels in Siebenbürgen und in Ungarn während der Dynastie der Angevinen*, în vol. „Itinerarii istoriografice. Studii în onoarea istoricului Costin Feneșan”, volum îngrijit de Dumitru Țicu și Rudolf Graef, Editura Academia Română-Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011, p. 67-85;
243. *Historian Silviu Dragomir's Investigation File*, în „Transylvanian Review”, vol. XX, no.4, Winter 2011, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011, p. 91-103 (în colaborare cu Sorin Șipoș);
244. *Rădăcinile medievale ale regiunii (provinciei) istorice Transilvania (secolele IX-XIII)*, în „Economia regională: ipostaze rurale și urbane”, volum coordonat de Iosif Marin Balog, Rudolf Gräf, Ioan Lumperdean, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, p. 141-166.
245. *Genealogii maramureșene medievale – exemplul familiei Gorzo (Gurzău) de leud*, în „MARAMUREȘ – Vatră de istorie milenară – volumul VII”, Editura „Dragoș Vodă”, volum coordonat de Vasile Iuga de Săliște, Cluj-Napoca, 2011, pp. 85-101.
246. *Documents on the Prequels and the Aftermath of the Battle of Câmpul Pâinii (Kenyérmező, Brotfeld)*, Hadtörténelmi Közlemények [Studii de Istorie Militară] (Budapest), CXXIV (2011), 1 [2012], pp. 229-238 (în colaborare cu Al. Simon).
247. *Tradiția istorică a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului*, în volum. „Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului la 90 de ani (1921-2011)”, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012, p. 35-51;

248. *Sermo Geticus – un témoignage sur «la langue gétique» de la fin du XVIe siècle*, în „One Hundred Years Since the Birth of Emil Turdeanu”, Supplement no. 1 al *Transylvanian Review*, Vol. XXI, 2012, p. 253-260;
249. *Țara Moldovei de la întemeiere până la 1812*, în „200 ani din istoria românilor dintre Prut și Nistru. 1812-2012”, coord. Acad. Ioan-Aurel Pop și Prof.univ.dr. Ioan Scurtu, Fundația Culturală Magazin Istoric, Grupul Editorial Litera, 2012, București, p. 11-45.
250. *Matia Corvin și Clujul (1443-1458-1490)*, în revista „Historia”, an XII, nr. 123, martie 2012, p. 28-31.
251. *Mărturii italiene despre asaltul otoman, din vara anului 1462, asupra Creștinătății*, în „In honorem ALEXANDRU MOȘANU”, coord. Nicolae Enciu, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, 2012, Cluj-Napoca, p. 19-28.
252. *Laudă culturii românești bănățene*, prefață la „Cărți vechi românești și cronici bisericești din Banat”, coord. Valeriu Leu și Costa Roșu, Presa Universitară Clujeană din Cluj-Napoca și Editura ICRV din Zrenian, 2012, p. V-VI.
253. *Un gând despre un prieten*, în „Mvlta & Varia. Studi offeriti a Maria Macella Ferraccioli e Gianfranco Giraudo”, a cura di Florina Creț Ciure, Viviana Nosilia, Adriano Pavan, volumul I, Biblion Edizioni srl, 2012, Milano, pp. 73-75.
254. *Ambasadorii venețieni din Imperiul Romano-German despre Principatele Române și Ungaria (a doua jumătate a secolului al XVI-lea)*, în „Mvlta & Varia. Studi offeriti a Maria Macella Ferraccioli e Gianfranco Giraudo”, a cura di Florina Creț Ciure, Viviana Nosilia, Adriano Pavan, volumul II, Biblion Edizioni srl, 2012, Milano, pp. 393-410.
255. *Legende și curiozități despre Matia (Matei) Corvinul și familia sa*, în „Mitur și legende din tradiția multimilenară a Clujului”, coord. Ioan Silviu Nistor, Casa Cărții de Știință, 2012, Cluj-Napoca, pp. 35-44.
256. *Românii și România în Europa: între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în „Promemoria. Revista Institutului de Istorie Socială”, volumul II, nr. 3, Centrul Editorial „Integritas”, 2012, Chișinău, pp. 253-256.
257. *The Names in the Family of King Matthias: From Old Sources to Contemporary Historiography*, în „Matthias Rex 1458—1490. Hungary at the Dawn of the Renaissance” (=Ethnographica et folkloristica Carpathica, XVII), editori Elek Bartha, Róbert Keményfi, Zsófia Vincze Kata (Debrecen: Debrecen University Press, 2012), pp. 11-40.
258. *Cuvânt înainte*, prefață la volumul Marcel Gh. Muntean „Tipologia artei bizantine”, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012, p. 5-9.
259. *Religiones and Nations in Transylvania during the 16th Century: between Acceptance and Exclusion*, în *Journal for the Study of Religions and Ideology*, vol 12, nr. 34 (2013), pp. 209-236.
260. *Ecouri italiene despre asaltul otoman asupra Creștinătății din vara anului 1462*, în Paul Brusankowski, Nicolae Chifăr, Emanuel-Pavel Tăvală (coordonatori), „File de istorie. Prețuire și recunoștință. Pr.Prof.dr. Mircea Păcurariu”, Ed. Andreiana, Presa Universitară Clujeană, 2012, Cluj-Napoca, pp. 234-246.
261. *Le Nationes transilvane nei secolii XVI-XVII: tra accettazione ed esclusione*, în „Integrazione, assimilazione, esclusione e reazione etnica”, a cura di Adriano Pavan e Gianfranco Giraudo, postfazione di Gianfranco Giraudo, vol II, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2012, Oradea, pp. 126-142.
262. *Les Roumains face à l'Église occidentale et l'Église occidentale face aux Roumains au Moyen-Âge*, în „Lettres roumaines - passéprésent”, revistă trimestrială coordonată de COPYRO București, Non Lieu, Paris, 2012, pp. 76-128.
263. *The Faces of John Hunyadi and Matthias Corvinus. Onomastocs, Sources and Historiography*, în Christian Gastgeber, Charis Messis, Dan Ioan Mureșan și Filippo Ronconi (coordonatori), „Pour l'amour de Byzance. Hommage à Paolo Odorico”, Peter Lang Editions, 2013, Frankfurt am Main, pp. 195-220.
264. *Témoignages sur les relations de suzeraineté-vassalité polono-moldaves à la fin du règne du premier roi Jagellon*, în „Between Worlds: The Age of the Jagiellonians”, editat de Florin Ardelean, Christopher Nicholson și Johannes Preiser-Kapeller, Eastern and Central European Studies II, Peter Lang GmbH, 2013, Frankfurt am Main, pp. 157-176.
265. *Mărturii externe și interne despre latinitatea limbii române din secolele al XV-lea și al XVI-lea*, în „Eugen Simion 80”, volum îngrijit de Lucian Chișu, Gheorghe Chivu, Andrei Grigor, Editura Tracus Arte, 2013, București, pp. 447-454.
266. *Lectori salutem!*, prefață la volumul „Slăbirea comunității românești din Harghita-Covansa. Raport de cercetare”, coordonatori: Radu Baltasiu, Gabriel Săpunaru, Ovidiana Bulumac, Editura Etnologică, Colecția de Studii Sociologice, 2013, București, pp. 5-12.
267. *Îndemn către cititor (Foreword to the Reader)*, prefață la volumul Cristian Florin Bota, „O cronologie a Caselor de Ajutor Reciproc. A Chronology of Credit Unions”, Editura ALTIP, 2013, Alba Iulia, pp. 7-8.
268. *Evolution of the Realm and of the Inhabitants of Transylvania*, în „Quo vadis, Romania?”, coord. dr. Ion M. Anghel, Liber Amicorum, Junimea, 2013, Iași, p. 13-31.
269. *Rapports italiens sur les affrontements de l'année 1456 en Europe centrale-orientale*, în «Revue Roumaine d'Histoire», LI, 2012, nr. 1-2, p. 3-26 (colab. cu Alexandru Simion).
270. *O mărturie despre „limba getică” (sermo geticus) de la finele secolului al XVI-lea*, în „Polychronion. Profesorului Nicolae-Șerban Tanașoca la 70 de ani”, coord. de Lia Brad Chisacof, Cătălina Vătășescu, Editura Academiei Române, București, 2012, pp. 401-406.
271. *Luigi Cazzavillan – una biografia italo-romena (1852-1903)*, în colaborare cu Ion Cârja, în „Rassegna storica del Risorgimento”, anno XCIX, Supplemento al fascicolo III/2012, pp. 97-108.
272. *Istoria și semnificația numelor de român/valah și România/Valahia*, Discurs de recepție rostit la 29 mai 2013 în ședință publică cu răspunsul Academicianului Dan Berindei, Editura Academiei, București, 2013, pp. 5-29.
273. *Florin Constantiniu – contemporanul nostru perpetuu și irevocabil*, în vol. “IN MEMORIAM Acad. Florin Constantiniu – Smerenie. Pasiune. Credință”, îngrijit de dr. Laurențiu Constantiniu, București, Editura Enciclopedică, 2013, p. 535-541.

274. *Inter hos sunt dispersi per totam provinciam Valachi. Aspecte ale statutului românilor transilvăneni în epoca Reformei religioase*, în vol. Acta musei apulensis, Apulum L, seria Historia & Patrimonium, Muzeul Național al Unirii, 2013, Alba Iulia, pp. 261-270.
275. *Cuvânt către cititor*, prefață la volumul Gabriel-Virgil Rusu, „Gherla. Cetatea lui Martinuzzi”, Editura Academiei Române, 2013, Cluj-Napoca, pp. 9-11.
276. *Prólogo al elogio de Mario Vargas Llosa*, în „Transylvanian Review”, vol. XXII, no. 3/2013, pp. 55-58.
277. *Un text latin din 1531, despre raporturile moldo-polone de la arhivele de stat din Milano*, în „The Steppe Lands and the World beyond Them – Studies in honor of Victor Spinei on his 70th birthday”, volum editat de Florin Curta și Bogdan-Petru Maleon, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013, Iași, pp. 761-778.
278. *Elogiul tradiției*, în „140 de ani de învățământ universitar în limba maghiară”, volum editat de Batiz Enikő, Nagy László, Soós Anna, Presa Universitară Clujeană, 2013, pp. 11-18.
279. *Cartea celor 12 portrete...*, prefață la volumul Vasile Gafone, „Maramureșeni charismatici”, Editura Eikon, 2013, Cluj-Napoca, pp. 7-11.
280. *Un sat cât o fărâmă de veșnicie*, prefață la volumul „Fabricat în Runcu Salvei: aspecte monografice”, coordonatori Vasile Lechințan, Adrian Onofreiu, Mircea Prahase, Editura Eikon, 2013, Cluj-Napoca, pp. 7-9.
281. *Gânduri despre cultura națională și țara unită*, în "Academia Română. Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie", seria a IV-a, tomul XXXVII, 2013 pp. 21-25;
282. *Vasile Pârvan, fondatore spirituale dell'Università romana di Cluj*, în Accademia di Romania in Roma, „Ephemeris Dacoromana”, serie nuova, XV, 2013, Editura Academiei Române, pp. 15-18.
283. *The Names in the Family of King Matthias: From Old Sources to Contemporary Historiography*, în „Matthias Rex 1458-1490. Hungary at the Dawn of the Renaissance”, István Draskóczy, Gábor Farkas, Iván Horváth, Ernő Marosi, Vimos Voigt (Budapest: Eötvös Loránd University Press, 2013 (http://renaissance.elte.hu/?page_id=409);
284. *Rolul științelor socioumane în demersul academic românesc modern*, în colaborare cu Daniel David, în „Revista de Politică Științei și Scientometrie”, serie nouă, vol. 3, nr. 1, martie 2014, pp. 28-29.
285. *Preliminaries to European Integration in the Transylvanian Area (Case Study on Unity and Diversity)*, în Wilfried Loth, Nicolae Păun (editori), „Disintegration and Integration in East-Central Europe”, EFES, 2014, Cluj-Napoca, pp. 22-30.
286. *La Roumanie en Europe: entre l'Occident latin et l'Orient byzantin*, în Hugo Francisco Bauzá (compilador) „Reflexiones contemporáneas – Nuevos aportes desde las humanidades y la ciencia”, Buenos Aires, 2013, pp. 9-26.
287. *Préface*, în Laurent Chryanovski, „De Prométhée à la Fée Electricité. Pour une sociologie de l'éclairage à travers les âges, les croyances et les continents”, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Editura Argonaut, 2013, p. 9-10.
288. *Regimul de stări și românii din Transilvania în secolele XIII-XV / The Estates System and the Transylvanian Romanians in the 13th-15th Centuries*, în vol. Aurel Chiriac, Sorin Șipoș (coordonatori), „Seminatores in artium liberalium agro. Studia in honorem et memoriam Barbu Ștefănescu”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. 265-297.
289. *Națiuni și confesiuni în Principatul Transilvaniei – între acceptare și excludere*, în vol. Mihai Spăriosu, Vasile Boari (coord.), „Armonie și conflict intercultural în Banat și Transilvania. Perspective cultural-istorice 1650-1950”, Seria Studii culturale, Institutul European, 2014, pp. 273-284.
290. *Kleine Geschichte der Ethnonyme Rumäne (Rumänien) und Walache (Walachei) (I)*, în „Transylvanian Review”, vol. XXIII, No. 2, summer 2014, pp. 68-86.
291. *The Historic Destiny of Prince Brâncoveanu*, în „Constantin Brâncoveanu, simbol românesc”, volum editat de QMagazine, 2014, pp. 37-50.
292. *16th Century Venetian Bailiffs' Reports on Realities in the Ottoman Empire*, conferință susținută în cadrul simpozionului internațional „From Periphery to Centre. The Image of Europe at the Eastern Border of Europe”, Oradea, 4-8 iunie, 2013, publicat în volumul editat de Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga, Mircea Brie, Teodor Mateoc, „From Periphery to Centre. The Image of Europe at the Eastern Border of Europe”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2014, pp. 61-75.
293. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în „Lumina” LXVII, serie nouă, nr. 7-9/2014, pp. 10-17.
294. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în „Caiete critice”, Revistă editată de Fundația Națională pentru Știință și Artă, nr. 6 (320) /2014, pp. 31-37.
295. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 6-7, iunie-iulie 2014, anul XXIV, pp. 284-285.
296. *La leçon de l'histoire et l'histoire à travers les leçons*, în „Comment enseigner l'histoire et les littératures pour former l'homme européen?”, Penser l'Europe, Séminaire international, XIIème édition, 4-6 octobre 2013, București, pp. 143-147.
297. *Universitățile și unitatea națională*, în „Revista Clipa”, septembrie 2014, <http://www.revistaclipa.com/>
298. *The History and Significance of the Names Romanian/Vlach and Romania/Wallachia*, discurs de recepție la Academia Română, 29 mai 2014, Presa Universitară Clujeană, 2014, 87 p.
299. *Et in Arcadia ego sau a fi elev la „Șaguna”*, în „Familia română”, an 15, nr. 2-3 (53-54), aprilie-septembrie 2014, pp. 14-15.
300. *Istoria și semnificația numelor de român/valah și România/Valahia*, în „Glasul Bucovinei”, Institutul Cultural Român, 1-2/2014, an. XXI, nr. 81-82, pp.40-62.
301. *Cuvânt înainte*, prefață la „I romeni e la Grande Guerra. 1914-2014”, Institutul Cultural Român, 2014, p. 12.

302. *Semn de prețuire pentru autor și îndemn către cititor* (cuvânt înainte), Pr. Prof. univ. dr. Ioan M. Bota, „Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi – adevăruri nespuse până acum”, Ed. Grinta, Cluj-Napoca, 2014, pp.7-8.
303. *Rolul romanității românilor în conștiința medievală*, în Gheorghe Cliveti (editor), „Clio în oglindiri de sine. Academicianului Alexandru Zub – omagiu”, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014, pp. 307-320.
304. *Gaudeamus igitur...*, cuvânt înainte la „Anuarul Colegiului Studentesc de Performanță Academică 2013-2014”, nr. 1/2014, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014, pp. 5-8.
305. *Schiță pentru un portret*, cuvânt înainte la volumul Oliver Jens Schmitt, „Skanderberg. Noul Alexandru al Balcanilor”, Presa Universitară Clujeană, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. vii-ix.
306. *Regimul de stări și românii din Transilvania în secolele XIII-XV / The Estates and the Transylvanian Romanians in the 13th – 15th Centuries*, în Aurel Chiriac, Sorin Șipoș (coordonatori), „Seminatores in artium liberalium agro. Studia in honorem et memoriam Barbu Ștefănescu”, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. 287-297.
307. *Cuvânt de aleasă prețuire... / Words of utmost appreciation...*, cuvânt înainte la vol. Adrian-Ciprian Păun și Dragoș Păun (editori), „The Convergence of Diversity. The European Model. In honorem Prof. univ. dr. Nicolae Păun”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014, pp. 7-17.
308. *Viața bisericească și monahismul de rit bizantin pe teritoriul României până la 1300*, în „Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertorizare”, vol. I, Editura Basilica a Patriarhiei Române, Patriarhia Română, Academia Română, București, 2014, pp. 347-379.
309. *Kleine Geschichte der Ethnonyme Rumäne (Rumänien) und Walache (Walachei) (II)*, în „Transylvanian Review”, vol XXIII, No. 3, Autumn 2014, pp. 81-87.
310. *Raporturi politice în Europa Central-Orientală reflectate în două documente venețiene din 1510*, în Doru Radosav, Radu Mârza (editori) „Societate – Cultură – Biserică. Studii de istorie medievală și modernă. Omagiu Profesorului Avram Andea”, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2014, pp. 241-254.
311. *Îndemn către cititor*, în „Nicolae Dragomir. Oierii mărgineni”, ediție îngrijită de Alexandru Păcurar, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2014, pp. 7-8.
312. *125 de ani după Mihai Eminescu*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 31-21 / 2014, anul VII, pp. 5-8.
313. *Repere ale politicii confesionale a principelui Gabriel Bethlen față de români*, în Dáné Veronka, Horn Ildikó, Lupescu Makó Mária, Oborni Teréz, Rűsz-Fogarasi Enikő, Sipos Gábor (editori), „A Bethlen Gábor trónra lépésének 400. évfordulóján rendezett konferencia tanulmányai”, Erdélyi Műzeum-Egyesület, Cluj-Napoca, 2014 pp. 345-356.
314. *În loc de elogiu, o amintire...*, în Laura Lazăr Zăvăleanu, „Ion Vlad – sub imperiul lecturii”, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2014, pp. 75-80.
315. *I Romeni e il ricordo di Roma*, în „Incontro di studi. Orme di Roma – tra Italia e Romania all'insegna di Roma antica”, Istituto Poligrafico e Zecca Dello Stato, Roma, 2014, pp. 27-40.
316. *Cuvânt înainte sau îndemn către cititor* la volumul Marcel Ghe. Muntean, „Repertoriul pictorului bizantine. Icoane de praznic”, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp.7-8.
317. *Sultan Mehmed II's Walachian Campaign of 1462 in Italian Reports*, în „The Lower Danube in the Middle Ages: Crusading, Commerce and Ethnicity (1200s-1500s)” (=Eastern and Central European Studies, V), editori Adrian Magina, Alexandru Simon, Vratislav Zervan (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), pp. 155-168.
318. *La Valacchia nella crociata antiottomana (1475-1476)*, în „The Lower Danube in the Middle Ages: Crusading, Commerce and Ethnicity (1200s-1500s)” (=Eastern and Central European Studies, V), editori Adrian Magina, Alexandru Simon, Vratislav Zervan (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), pp. 169-182.
319. *The Religious Union of Buda (1366) in the Context of the Religious Offensive of Hungarian King Louis I of Anjou against the Schismatics*, în „The Union of Florence: Prequels and Aftermath (=Eastern and Central European Studies, VII)”, editori Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Ioan-Aurel Pop, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), pp. 211-224.
320. *Dimitrie Cantemir și Transilvania*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 11-12, noiembrie-decembrie 2014, anul XXIV 289-290, pp. 28-33.
321. *Cuvânt către cititor*, în Raimondo Rudolf Salanschi, „Din istoria Eparhiei Greco-Catolice de Oradea”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. 11-13.
322. *Mihai Eminescu – repere biografice*, în colaborare cu Cecilia Cârja, Ioana Bonda, în „Maladia lui Eminescu și maladiile imaginare ale eminescologilor”, Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2015, pp. 30-62.
323. *Réflexions à l'occasion d'une cérémonie*, în Transylvanian Review, vol. XXIV, nr. 1, spring 2015, pp. 79-81.
324. *Domnia lui Constantin Brâncoveanu și românii din Transilvania – realitate istorică și reflectare în istoriografia românească transilvăneană din secolul al XVIII-lea*, în Pr. Prof. Ioan Moldoveanu, Pr. Ion Țârlescu (coordonatori), „Constantin Brâncoveanu (1688-1714). Studii și cercetări academice”, Editura Trinitas, București, 2015, pp. 594-617.
325. *Additional Observations regarding the Phrase Religio Romana in a Transylvanian Document dated 6 June 1574*, în „Journal for the Study of Religions and Ideology”, vol 14, nr. 41 (2015), pp. 3-21.
326. *Îndemn către cititor*, în Auguste de Gérando, „Transilvania și locuitorii săi (I)”, traducere de Laurențiu Malomfălean și Marius Mitrache, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014, p. 5-7.
327. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie, seria IV, tomul XXXVIII, Editura Academiei Române, 2014.

328. *Îndemn către cititor*, în Vasile Lechințan, Ioan Zegrean, „Monografia satului Ceaba. Comuna Sânmărtin – județul Cluj”, Editura Studia, Cluj-Napoca, 2015, p. 5-7.
329. *Pour un portrait de l'auteur*, în Roxana-Gabriela Curcă (ed.), „Paolo Odorico. Des textes et des contextes dans la littérature byzantine. Un recueil autobiographique d'articles”, Editura Academiei Române, Muzeul Brăilei Editura Istros, București-Brăila, 2013, p. 11-19.
330. *The Extent and Revenues of the Ottoman Empire in Documents of Some Venetian Baili (16th Century)*, în Stoica Lascu, Melek Fetisleam (eds.), „Contemporary Research in Turkology and Eurasian Studies. A Festschrift in Honor of Professor Tasin Gemil on the Occasion of His 70th Birthday” (Babeș-Bolyai University. The Institute of Turkology and Central-Asian Studies), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013, lxxviii+1.056 pp.; il., tabl, p. 419-433.
331. *Les roumains en Europe: entre l'héritage de la latinité occidentale et la réalité byzantine-slave orientale*, în vol. „Penser l'Europe. Séminaire international, XIII-ème édition: „Y-a-t-il deux Europes?”, 3-4 octombrie 2014, Bucarest – Roumanie”, p. 40-44;
332. *Alcuni aspetti della diffamazione del re Mattia Corvino nel XV secolo*, în „Transylvanian Review”, 2015, vol. XXIV, Suplimentul nr. 2, p. 26-34;
333. *Semnificația mărturiilor medievale despre limba română*, în „Caietele Sextil Pușcariu”, Actele Conferinței Internaționale „Zilele Sextil Pușcariu”, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 10-11 septembrie 2015, Ed. Scriptor și Ed. Argonaut, p. 33-41.
334. *Prefață* în Sorin Șipoș „Silviu Dragomir – istoric”, ediția a III-a adăugită, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2015, pp. 7-10;
335. *Introduzione*, Gianluca Masi, „I rapporti tra il Granducato di Toscana e il Principato di Transilvania (1540-1699)”, Aracne Editrice, Ariccia, dicembre 2015, p. 21-26.
336. *Educația europeană prin manuale de istorie*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 10, octombrie 2015, anul XXV 300, p. 5-10.
337. *Semnificația mărturiilor medievale despre limba română*, în Eugen Pavel, Nicolae Mocanu, Adrian Tudurachi (editori), în „Caietele Sextil Pușcariu II. Actele Conferinței internaționale Zilele Sextil Pușcariu”, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 10-11 septembrie 2015”, Ed. Scriptor, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2015, p. 33-41.
338. *Semnificația unei idei de unire românească în 1547*, în Emilian Popescu, Ionel Căndea, Lucian Petroaia, Gelu Aron (editori), „Polychronion. Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Casian, la 60 de ani”, Editura Istros, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, 2015, p. 333-342.
339. *La contribution des Transylvains à la fondation de l'Académie Roumaine*, în „Transylvanian Review”, vol. XXV, No. 1, spring 2016, p. 3-7.
340. *Transylvania's Estate Assemblies in the 13th and 14th Centuries*, în „Südost-Forschungen”, Band 73, 2014, Verlag De Gruyter Oldenbourg, Berlin / Boston, 2016, p. 374-395.
341. *Préliminaires de l'intégration européenne dans l'aire transylvaine (Une étude de cas sur l'unité et la diversité)*, în Sergiu Mișcoiu, Nicolae Păun (coordonatori), „Cahiers de fare no 9 Numéro spécial. Actes du Colloque Intégration et désintégration en Europe Centrale et Orientale”, octombrie 2014, Faculté d'Etudes Européennes, Université Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Roumanie, L'Harmattan, 2016, p. 19-32.
342. *Prefață* la Alberto Castaldini, „Il Dio nascosto e la possibilità di Auschwitz. Prospettive filosofiche e teologiche sull'Olocausto”, Accademia Romana, Centro di Studi Transilvani, Cluj-Napoca, 2016, p. 9-13.
343. *Cuvânt de prețuire*, Epaminonda I. Stamatiade, „Biografiile marilor Dragomani (interpreți) greci din Imperiul Otoman”, traducere din grecește de Constantin Erbiceanu, ediție îngrijită, postfață și note de Rodica Baconsky și Alina Pelea, Casa Cărții de Știință, 2016, p. 7-11.
344. *Identitatea românilor prin latinitate – contribuția autorilor transilvăneni*, în Revista „Academica”, nr. 1, ianuarie 2016, anul XXVI, 303, p. 28-36.
345. *Aspetti confessionali ed ecclesiastici compresi nel diploma dei Cavalieri di San Giovanni (1247)*, în „La Romania e il Sovrano Ordine di Malta – 25 anni dal ripristino dei rapporti diplomatici – 1991-2016”, Palombi Editori, 2016, p. 63-77.
346. *Școala Ardeleană și națiunea română din Transilvania în Secolul Luminilor*, în „Caietele Festivalului Național de Literatură FestLit Cluj 2015 – Ediția a 2-a”, „Școala Ardeleană și începuturile modernității românești: Farmecul etimologiilor – Elogiu limbii române”, Editura Școala Ardeleană, 2016, p. 9-14.
347. *Miturile naționale și educația românilor prin istorie*, în „România Transatlantică”, coord. Vasile Iuga, Mihaela Nicola, Răsvan Radu, București, 2016, p. 534-542.
348. *Prefață* la „Jocurile olimpice, o biografie a civilizației umane în întrebări cu răspunsuri, ilustrații și documente unicate”, coord. Ștefan Maroti, Cristian Cheșuț, Șerban Doboși, Cristina Drăniceanu, Adrian Crișan, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2016.
349. *Istoria Banatului într-o nouă abordare*, prefață la Dr. Cristina Feneșan „Istoria Banatului Otoman”, Editura Academiei Române, București, 2016, p. 7-10.
350. *Préliminaires de l'intégration européenne dans l'aire transylvaine (une étude de cas sur l'unité et la diversité)*, în „Intégration et désintégration en Europe centrale et orientale”, coord. Sergiu Mișcoiu și Nicolae Păun, L'Harmattan, Paris, 2016, p. 19-30.
351. *Les roumains en Europe: entre l'héritage de la latinité occidentale et la réalité byzantine-slave orientale*, în „Caiete critice”, nr. 6 (344), 2016, p. 13-18.
352. *Riforma e Nationes nel Principato di Transilvania. Considerazioni religiose e culturali*, în „Storia religiosa dello spazio romeno”, volumul I, Centro Ambrosiano, Milano, 2016, p. 223-243.
353. *Ierarhia bisericească a românilor din ținuturile bistrițene în secolele XIV-XVII*, în Arhivele Bistriței, Fascicula I, „Petru Rareș și bistrițenii”, Presa Universitară Clujeană, 2016, p. 13-24.

354. *Prefață: Gând bun pentru dialog*, la „Zbor pe loc. Antologia Corbii Albi 2015”, Editura Világhírnév, Cluj-Napoca, 2016.
355. *Minorități și majorități în Transilvania de-a lungul timpului*, în „Arhivele Bistriței, Anul I, Fascicula 3, Demografie și confesiuni în Transilvania”, coordonator Mircea Gelu Buta, Presa Universitară Clujeană, 2016, p. 9-19.
356. *O evocare necesară*, prefață la Dumitru Borda, „Profesorul, teologul și istoricul Alexandru Filipașcu”, Editura Țara Maramureșului, Petrova, Maramureș, 2016, p. 5-12.
357. *Imnul românesc întru latinătate – contribuții ale transilvănenilor*, în „Memoria”, revistă editată de Fundația Culturală Memoria, nr. 04 (1/2016), p. 15-27.
358. *Academia Română 150*, în „Invitație la confesiuni”, Rodica Lăzărescu, Editura Vatra Veche, 2016, p. 133-139.
359. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în Revista de Politică Științei și Scientometrie, vol. 5, nr. 4, 2016, p. 285-287.
360. *Satul – cadrul vieții românești*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 38 / 2016, anul XI, p. 5-7.
361. *Două știri venețiene despre Constantinopolul secolului al XVI-lea*, în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, anul X, nr. 10, octombrie 2016, p. 11-14.

VII. Lucrări de popularizare, în reviste de cultură, ziare și alte periodice (selecție)

1. *Ioan Lupaș*, în "Napoca universitară", nr. 5, 1977;
2. *1848 și procesul de evoluție a ideii de unitate națională*, în "Napoca universitară", nr. 5-6, 1978;
3. *Vasile Goldiș – tribun național*, în "Napoca universitară", nr. 3, 1978;
4. *Formarea statului național român unitar*, în "Echinox", nr. 10-11-12, 1978;
5. *Perpetua Unire*, în "Echinox", nr. 1, 1979;
6. *Enciclopedia și scrisul istoric*, în "Echinox", nr. 5, 1979;
7. *Concepția și metoda istoricului*, în "Napoca universitară", nr. 2, 1979;
8. *Permanența unei cercetări istorice: evul mediu transilvan*, în "Napoca universitară", anul VI, nr. 9-12, 1979 (colab. cu Ioan Lumperdean);
9. *Matei Basarab – cititor de cultură românească*, în "Îndrumător bisericesc", 1982, Cluj-Napoca, p. 259-263;
10. *Pulsul energic al unei națiuni*, în "Echinox", nr. 5-6, an XV, 1983, p. 3 și 5;
11. *Moldova în epoca întemeierii*, în "Tribuna", nr. 28 (1386), 14 iulie, 1983, anul XXVII, p. 6;
12. *Semnificația națională a răscoalei*, în "Familia", an 20, nr. 10, 1984;
13. *Supplex Libellus Valachorum*, în "Steaua", nr. 3, anul 36, 1985;
14. *Domnilor, de ce pretindeți lucruri care nu vă aparțin?*, în "Adevărul în libertate", 1990, an II, 26 ianuarie, nr. 28;
15. *Încă o carte despre Transilvania a academicianului David Prodan*, în "Vatra românească", nr. 11, mai, 1991, p. 9;
16. *Câteva observații privind istoria medievală a Transilvaniei*, în „Steaua”, 1992, an 53, nr. 10, p. 7-10;
17. *Clujul și statuia regelui Matia Corvinul*, în "Adevărul de Cluj", 6-7 aprilie 1996 (nesemnat);
18. *Clujul și statuia regelui Matia Corvinul*, în "Adevărul de Cluj", 6-7 aprilie 1996 (nesemnat);
19. *Prefață la lucrarea lui Ioan M. Bota, "Începuturile culturii scrise în limba română"*, Cluj-Napoca, 1999, p. 7-10;
20. *Dincolo de o antiteză*, în "Dilema", 20-26 oct. 2000, an VIII, nr. 401, p. 11;
21. *Evocare /Pompiliu Teodor/*, în "Tribuna", serie nouă, dec. 2001, an XIII, nr. 49-52, p. 3-4;
22. *Când s-a creat linia Huntington (I)*, în "Magazin istoric", 34, nr. 7, 2001, p. 17-20;
23. *Când s-a creat linia Huntington (II)*, în "Magazin istoric", 34, nr. 8, 2001, p. 69-73;
24. *Autonomii și instituții românești în Transilvania evului mediu (I)*, în "Magazin istoric", 36, nr. 4, 2002, p. 33-36;
25. *Autonomii și instituții românești în Transilvania evului mediu (II)*, în "Magazin istoric", 36, nr. 5, 2002, p. 39-43;
26. *Centrul de Studii Transilvane*, în "Magazin istoric", 36, nr. 3, 2002, p. 62-63;
27. *Mai multe descălecături și o controversă*, în "Magazin istoric", 36, nr. 6, 2002, p. 33-38;
28. *Ctitoriile românești transilvănene în opera lui Virgil Vătășianu*, în "Academica", 12, nr. 1, 2002, pp. 24-26;
29. *Univers urban*, în "Tribuna", serie nouă, 1-15 nov. 2002, an I, nr. 4, p. 3;
30. *Etnogeneza românilor – dincolo de aspectul enigmatic și miraculos*, în "Columna", anul IV, nr. 13-14-15-16 (ianuarie-decembrie), 2003, pp. 8-10;
31. *Sfântul Scaun despre români în secolul al XVI-lea*, în "Tribuna", 16-31 ianuarie 2003, serie nouă, an II, nr. 9, p. 12-13;
32. *Un gând de ziua Sfântului Andrei și de Ziua Națională*, în "Columna", anul IV, nr. 13-14-15-16 (ianuarie-decembrie) 2003, pp. 1-2;
33. *Tratatul de istorie a românilor, o amplă și necesară sinteză, în dezbaterile cercetătorilor*, în „Curierul Național”, nr. 3767, ediția 1, 19 iulie 2003;
34. *Ștefan cel Mare între omagiere și interpretare – dezbateri cu participarea unor istorici români de pe ambele maluri ale Prutului*, în „Contrafort”, 3-4 (113-114), martie-aprilie, 2004, p. 1-2;
35. *Gânduri despre Ștefan cel Mare*, în „Columna”, an V, 2004, nr. 17-18 (ianuarie-iunie), p. 1-3;
36. *Opinii despre statutul cunoașterii istorice*, în „ID – Idei in dialog”, nr. 1, octombrie, 2004, p. 14-16;
37. *Prefața. Un gând despre o carte*, în vol. „Mănăstireni și Mănăsturu Românesc. Satul sufletului meu”, coord. G. A. Gânscă, Cluj-Napoca, Studia, 2005, p. 18-21;
38. *Incorectitudine și discriminare*, în „Ziua”, 25 iulie 2005;
39. *Mărturie mincinoasă*, în „România literară”, an 38, nr. 30, 3-9 august 2005, p. 14;

40. *Români "luptă nu atât pentru păstrarea neatinsă a vieții cât a limbii"*, în "Columna", anul VI, nr. 23-24 (iulie-decembrie), 2005, p. 2-3;
41. *"Uniunea trainică" dintre cnezii și nobilii români bănățeni*, în "Columna", anul VII, nr. 27-28 (iulie-decembrie), 2006, p. 2-3;
42. *Iancu de Hunedoara și moștenirea sa*, în "Columna", anul VII, nr. 25-26 (ianuarie-iunie), 2006, 3-5;
43. *Personalitatea lui Iancu de Hunedoara*, în suplimentul "Tribunei" (serie nouă, anul V, nr. 1-2, 1-15 decembrie 2006), intitulat "Tribuna educațional", nr. 4, 2006, p. 1-2;
44. *Un portret din două secvențe...*, în „Cultura”, an II, 27 (79), 22 iunie 2006, p. 19;
45. *Trecutul interpretabil, glisant...*, în „Cultura”, an II, 17 (69), 13 aprilie 2006, p. 15-16;
46. *Dragonii*, în „Jurnalul National”, editie de colectie, 16.03.2006;
47. *Un cinema da festival*, in „Circuito cinema” (Venezia), anno XX, n. 5, maggio 2006;
48. *Tentația istoriei sau despre Feleac în context universal*, în "Tribuna", serie nouă, anul V, nr. 103, 15-31 decembrie 2006, p. 8;
49. *La festa nazionale della Romania nel contesto europeo*, in „Contatto. Cultura, informazione, attualità, arte, turismo, lavoro”, novembre-dicembre 2006, anno IV, n. 21, pp. 8-9;
50. *Premessa*, in "Maki Nakamura. Poetica dell'ascolto", a cura di Claudio Giumelli, Caleidoscopio Edizioni, 2007, 148 p;
51. *Teresa Ferro (1956-2007)*, în "România literară", nr. 26/6 iulie 2007, p. 20;
52. *Padova-Cluj: Contatto. La Romania visitata da Francesco Peghin e Aurel Pop*, in "Contatto. Cultura, informazione, attualità, arte, turismo, lavoro", gennaio/febbraio 2007, anno V, n. 22, pp. 16-17;
53. *L'Istituto romeno di cultura di Venezia*, in „Sette giorni”, supplemento del no. 298, 4 iunie 2007;
54. *Manifestări și conflicte cu substrat etnic petrecute în Transilvania, în jurul anului 1600. O "farsă" din august 1600 sau cum se transformă o glumă în tragedie*, în "Columna 2000", serie nouă, anul IX, nr. 33-34 (ianuarie-iunie), 2008, p. 45-46;
55. *Il dilemma dei Rom in Europa*, în "Il giornale di Vicenza", venerdì 20 giugno 2008, anno 62, nr. 169, p. 1, 79;
56. *Quando "zingari" voleva dire schiavi*, în "Il giornale di Vicenza", venerdì 20 giugno 2008, anno 62, nr. 169, p. 7;
57. *Numele și destinul istoric al României*, în "Tribuna", serie nouă, anul VII, 1-15 decembrie 2008, nr. 150, p. 3, 18;
58. *Câlnic – semnificația unui nume*, în "Curierul de Câlnic", nr. 3, iunie 2008, p. 5;
59. *A fi român în secolul al XXI-lea este altceva decât era la 1800 sau la 1900 ori chiar la 1960*, în "Cultura", serie nouă, nr. 11 (165), 20 martie 2008, p. 15-16;
60. *Strategia repudierii culturii naționale*, în "Cultura", serie nouă, anul III, nr. 32 (186), 14 august 2008, p. 1, 6-7;
61. *Sărbătoarea națională* (editorial), în „Cultura”, serie nouă, anul III, nr. 47 (201), 4 decembrie 2008, p. 1, 8-9;
62. *Un destin istoric*, în "Revista româno-americană", seria a II-a, nr. XVI-XVII, iulie-decembrie 2008, p. 206-215;
63. *De numele Hunedoreștilor... (partea I)*, în "Magazin istoric", anul XLII, serie nouă, nr. 11 (500), noiembrie 2008, p. 15-18;
64. *Familia Hunedoreștilor de la nume la renume* în "Magazin istoric" (București), serie nouă, XLII, nr. 12 (501), decembrie 2008, pp. 27-32;
65. *Specificul stăpânirilor românești în țara (districtul) Hațegului în prima decadă de domnie a regelui Matia Corvinul*, în Supliment "Tribuna", Documenta nr. 8/2008, serie nouă, anul VII, 16-31 octombrie 2008, nr. 147, p. III;
66. *Istoricii invocă la Cluj antecedentele Europei unite*, în "Orașul", an IV, n3. 15 (3/2009), p.5.
67. *Instituții românești în viziune postmodernă*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 7 (211), 19 februarie 2009, p. 6-7;
68. *Demolarea trecutului (I)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 8 (212), 26 februarie 2009, p. 5;
69. *Demolarea trecutului (II)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 9 (213), 5 martie 2009, p. 3;
70. *Postfață la Istoria Transilvaniei, vol. III*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 9 (213), 5 martie 2009, p. 19;
71. *Încălcarea deliberată a legii (III)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 10 (214), 12 martie 2009, p. 8;
72. *Funcționarea ICR-urilor, între lege și tocmeală (IV)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 11 (215), 19 martie 2009, p. 6;
73. *Funcționarea ICR-urilor între bugetul aprobat și cel dat (V)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 12 (216), 26 martie 2009, p. 5;
74. *"Acțiuni și valori de vârf" (VI)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 13 (217), 2 aprilie 2009, p. 5;
75. *Teresa Ferro sau amintirea unei Doamne a culturii românești*, în "Limba română", an LVII, 2008, nr. 2, aprilie-iunie, p. 229-232;
76. *ICR, erudiția și bursierii români din Italia (VII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 14 (218), 9 aprilie 2009, p. 5;
77. *Programe culturale românești în lume (VIII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 15 (219), 16 aprilie 2009, p. 7;
78. *Brandul de țară la Bienala de la Veneția (IX)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 16 (220), 23 aprilie 2009, p. 4;
79. *Programul "global" al ICR (X)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 17 (221), 30 aprilie 2009, p. 6;
80. *Admonestări și interdicții culturale (XI)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 18 (222), 7 mai 2009, p. 5;
81. *Institutul Cultural Român și Street Art (XII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 19 (223), 14 mai 2009, p. 6;
82. *Aneantizarea programatică a culturii românești (XIII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 20 (224), 21 mai 2009, p. 6;
83. *Între Occidentul latin și Orientul bizantin, I*, în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 8 (509), august 2009, p. 5-10;
84. *Clujul și Universitatea la ceas aniversar*, în "Orașul. Revistă de cultură urbană", anul IV, nr. 14 (2/2009), p. 22-23;
85. *Cum s-a făcut România: un gând pentru Unire*, în "Academica. Revistă editată de Academia Română", nr. 1-2, ianuarie-februarie, 2009, anul XIX, nr. 219-220, p. 11-13;

86. *Între Occidentul latin și Orientul bizantin*, II, în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 9 (510), septembrie 2009, p. 33-39;
87. *De numele Hunedoreștilor*, (III) în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 1 (502), ianuarie 2009, p. 66-70;
88. *De numele Hunedoreștilor*, (IV) în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 2 (503), februarie 2009, p. 37-42;
89. *Despre numele românilor și al țării (țărilor) lor* (I), în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 4 (517), aprilie 2010, p. 5-9;
90. *Despre numele românilor și al țării (țărilor) lor* (II), în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 5 (518), mai 2010, p. 18-22;
91. *Criza scrisului istoric sau criza conștiinței publice?*, în „Punctul critic. Trimestrial de diagnoză socială, politică și culturală”, București, 2010, p. 11-19;
92. *Eminescul meu*, în "Academica", anul XX, 2010, nr. 1-2 (231-232), p. 9-12;
93. *Liviu Maior, portret de istoric*, în "Tribuna", serie nouă, anul IX, 2010, nr. 194, p. 17;
94. *Eminescul meu*, în "Acasă. Periodic cultural", anul III, 2010, nr. 1 și 2 (9-10), p. 12-14;
95. *Românii din Transilvania în Secolul Luminilor*, în "Orașul. Revistă urbană de cultură", anul V, 2010, nr. 17-18, p.17-19;
96. *Congresul internațional al istoricilor*, în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 11(524), noiembrie 2010, p. 13;
97. *Cum au trăit românii cu ungurii, sașii și secuii*, în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 12 (525), decembrie 2010, p. 5-9;
98. *Ziua de 24 ianuarie – semnificații istorice actuale*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 1-2 (ianuarie-februarie), anul XXI, 2011, 243-244, p. 11-12;
99. *Români, secuii, unguri, sași, în Transilvania medievală*, în "Magazin istoric", anul XLV, serie nouă, nr. 1 (526), ianuarie 2011, p. 45-49.
100. *Despre celălalt, cu mai multă sau mai puțină dragoste*, în "Magazin istoric", anul XLV, serie nouă, nr. 2 (527), februarie 2011, p. 52-56.
101. *Dimitrie Cantemir despre destinul poporului român*, în „Orașul. Revistă de cultură urbană”, nr. 20, an V, 2011, p. 19-22;
102. *Secvențe din viața românilor și secuilor în Evul Mediu*, în „Cultura”, nr. 24 (329), 2011 (23 iunie);
103. *Românii și puterea în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, în „Cultura”, nr. 25 (330), 2011 (30 iunie);
104. *Lectori salutem!*, Prefață la volumul Georgetei Fodor, "Destine comune: viața femeilor între public și privat. Tața Românească, Moldova și Transilvania – secolele XV-XVII", Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2011, p. 9-11.
105. *Spre cinstire și neuitare...*, în „MARAMUREȘ – Vatră de istorie milenară – volumul VII”, Editura „Dragoș Vodă”, volum coordonat de Vasile Iuga de Săliște, Cluj-Napoca, 2011, pp. 21-23.
106. *Caragiale și Transilvania sau mesajul patriotic al unui scriitor clasic*, în „Caiete critice”, nr. 6 (296) / 2012, pp. 12-20.
107. *Vasile Pârvan/2. Il profetico "spiritus rector" dell'Università romena di Cluj-Napoca*, în "Orizzonti culturali italo-romeni. Orizonturi culturale italo-române", nr. 12, decembrie 2012, anno II – ISSN 2240-9645, www.orizonturicultural.ro
108. *Auctori et lectori salutem!*, Prefață la volumul lui Cristian Florin Bota, "Odinioară în Vințu de Jos", Ed. ALTIP, Alba-Iulia, 2012, p. 9.
109. *Cultura națională și specificul național*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 1 (ianuarie), anul XXIII, 2013, 267, p. 10-13;
110. *Amintirea lui Silviu Dragomir, la 125 de ani de la naștere*, în colaborare cu Sorin Șipoș, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 3 (martie), anul XXIII, 2013, 269, pp. 54-57.
111. *Cuvânt înainte*, în colaborare cu Konstantin V. Nikiforov, "Vecinătăți și ziduri. Români și ruși (secolele XVI-XXI)", Lucrările sesiunii a XVII-a a Comisiei mixte a istoricilor din România și Federația Rusă, Constanța, septembrie 2012, Editura Cetatea de Scaun, 2013, Târgoviște.
112. *Limba noastră*, în "Magazin istoric", anul XLVII, serie nouă, nr. 6 (555), iunie 2013, pp. 5-9.
113. *Academia Română și Transilvania – elogiul limbii române*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 4 (aprilie), anul XXIII, 2013, 270, pp. 16-19.
114. *Cultura națională și specificul național*, în "Magazin istoric", anul XLVII, serie nouă, nr. 9 (558), septembrie 2013, pp. 5-10.
115. *Prolog la elogiul lui Mario Vargas Llosa*, în „Steaua”, 2013, an LXIV, nr. 7-8, p. 18-19.
116. *Comunitatea egalilor*, Discurs la deschiderea anului academic 2013-2014 la Universitatea Babeș-Bolyai, în Revista Apostrof, Anul XXIV, nr. 10 (281), 2013, p. 4.
117. *Atentatul împotriva educației naționale și consecințele acestuia*, în „Cultura”, serie nouă, an VIII, nr. 41 (445), 7 noiembrie 2013, pp. 4-6;
118. *Istoricul României moderne*, în "Academica", Revistă editată de Academia Română, 11, noiembrie 2013, anul XXIII, 277, pp. 14-15;
119. *Român și România (1)*, în "Magazin istoric", anul XLVII, serie nouă, nr. 12 (561), decembrie 2013, pp. 5-9;
120. *Preludiu pentru un elogi*, în Revista Apostrof, Anul XXIV, nr. 12 (283), 2013, pp. 13-14.
121. *Câte ceva despre respectul pentru meserie, la cumpăna dintre ani!*, în Clujul Cultural, versiunea online, 19 ianuarie 2014.
122. *Român și România (2)*, în "Magazin istoric", anul XLVIII, serie nouă, nr. 1 (562), ianuarie 2014, pp. 5-9;
123. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau cum am devenit moldovean...)*, în Revista „ACADEMOS”, nr. 1 (32), 2014, pp. 101-108, ISSN 1857-0461.

124. *Lecția de românism a românilor de la Răsărit (sau cum am devenit moldovean...)*, în Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1, 2014, Chișinău, pp. 5-18, ISSN 1857-2012.
125. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau cum am devenit moldovean...)*, în „Literatură și artă”, nr. 6 (3571), 6 februarie 2014, p. 3.
126. *La aniversară: Mircea Muthu, transilvanul*, în „România literară”, an XLVI, nr. 6, 7 februarie 2014, p. 11.
127. *Eminescu și Transilvania (elogiul culturii naționale românești)*, în „SIGNET”, nr. 8, februarie 2014, Satu Mare, pp. 3-8.
128. *Lecția de românism a moldovenilor*, în „Sunt român și limba mea-i română”, Ed. Litera, 2014, pp. 3-11.
129. *Eminescu și Transilvania. Elogiul culturii naționale românești*, în "Academica", Revistă editată de Academia Română, 1-2, ianuarie-februarie 2014, anul XXIV, 279-280, pp. 13-17;
130. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (partea I)*, în "Magazin istoric", anul XLVIII, serie nouă, nr. 4 (565), aprilie 2014, pp. 5-9;
131. *Eminescu și Transilvania (sau Elogiul culturii naționale românești)*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an XXV, nr. 1-6, ianuarie-martie 2014, pp. 4-5.
132. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (partea II)*, în "Magazin istoric", anul XLVIII, serie nouă, nr. 5 (566), mai 2014, pp. 33-37;
133. *Contribuția transilvănenilor la fondarea Academiei Române*, în „Zilele Academice Clujene”, nr. 1, iunie 2014, editat de Asociația Ars Transsilvaniae România sub egida Academiei Române Filiala Cluj, p. 3.
134. *Timpul curge peste pietre*, în „Sinteza. Revistă de cultură și gândire strategică”, nr. 5, iunie 2014, p. 113.
135. *Românii – între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în „Jurnalul Literar”, serie nouă, an XXV, nr. 7-12, aprilie-iunie 2014, p. 20.
136. *Hadrian Daicoviciu (1932-1984)*, în "Magazin istoric", nr. 10, 2014.
137. *Dimitrie Cantemir, transilvăneanul*, în Revista Cultura, serie nouă, anul IX, nr. 44 (495), joi, 27 noiembrie 2014, pp. 28-29.
138. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în revista Portal-Măiastra, anul X, nr. 4 (41) / 2014, ISSN:1841-0642, pp. 3-4.
139. *Un gând la o ceremonie...*, Cuvânt inaugural la ceremonia de acordare a titlului de *Doctor Honoris Causa* scriitorului António Lobo Antunes, în revista „Steaua literară, artistică și culturală”, anul LXV, nr. 9-10/2014, pp. 17-18.
140. *Silvia Kerim – istorie și film, adică viață...*, în revista „Steaua literară, artistică și culturală”, anul LXV, nr. 9-10/2014, pp. 97-98.
141. *Gânduri despre România*, în „Ora Nouă”, 15 octombrie 2014, <http://www.oranoua.ro/ioan-aurel-pop-ganduri-despre-romania/>.
142. *Dimitrie Cantemir și Transilvania*, în „Ora Nouă”, 26 noiembrie 2014, <http://www.oranoua.ro/ioan-aurel-pop-dimitrie-cantemir-si-transilvania/>.
143. *125 de ani după Mihai Eminescu*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 31-21 / 2014, anul VII, pp. 5-8.
144. *Maramureșul... intrând pe furie la moldoveni*, în „Convorbiri literare”, anul CXLVIII, nr. 12 (228), decembrie 2014, pp. 36-43.
145. *Wallachians and Dacians at the End of the 15th Century: Sources on Identity and Hegemony*, Revue Roumaine d'Histoire (Bucarest), LIII (2014), 1-2 (în colaborare cu Al. Simon).
146. *Raportul s-ar putea impune prin claritate, precizie și concizie*, în Sorin ilieșiu (coord.), „Apel pentru condamnarea totalitarismului comunist”, Editura Contemporanul, București, 2014.
147. *Premisele istorice ale Marii Uniri*, în "Academica", Revistă editată de Academia Română, 1, ianuarie 2015, anul XXV, 291, pp. 39-43;
148. *Eminescu și Transilvania*, partea I, în "Magazin istoric", anul XLIX, serie nouă, nr. 1 (574), ianuarie 2015, pp. 5-8;
149. *Eminescu și Transilvania*, partea II, în "Magazin istoric", anul XLIX, serie nouă, nr. 2 (575), februarie 2015, pp. 5-8;
150. *Numele nu garantează etnia nimănui*, în „Historia”, an XV, nr. 157, februarie 2015, pp.24-26.
151. *Ștefan Pascu. O evocare*, în "Magazin istoric", anul XLIX, serie nouă, nr. 4 (577), aprilie 2015, pp. 33-37;
152. *Centrul de Studii Transilvane*, în broșura Academiei Române Filiala Cluj-Napoca, pp. 32-34.
153. *Academia Română și vocația edificiului național*, în „Zilele Academice Clujene”, nr. 2, mai 2015, editat de Asociația Ars Transsilvaniae România, sub egida Academiei Române Filiala Cluj-Napoca, p. 3.
154. *Un gând despre o carte*, în „Signet”, publicație independentă de notes, poezie, proză, teatru și zoon, nr. 13, mai 2015, Satu Mare, pp. 1-2.
155. *Despre educația prin limbă și istorie (I)*, în „Clipa”, an VII, nr. 46, mai-iunie 2015, p. 1, continuare în pagina 7.
156. *Dintre sute de catarge...*, cuvânt înainte la volumul Nicolae Mocanu, Eugen Pavel (coordonatori), „Personalități ale Universității Babeș-Bolyai”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, pp. 9-13.
157. *Cuvânt de deschidere* la ceremonia de acordare a titlurilor de Cetățeni de Onoare ai județului Cluj Altețelor Lor Regale Principesei Moștenitoare Margareta și Principelui Radu, în „Coroana de Oțel”, nr. 139, iulie-august-septembrie 2015, pp. 1-2.
158. *Transilvania și vocația europeană a României (I)*, în "Magazin istoric", anul XLIX, serie nouă, nr. 7 (580), iulie 2015, pp. 5-8;
159. *Lumina „cărții”*, în „Lumina din cuvinte – O antologie alcătuită de Irina Petraș”, Ed. Școala Ardeleana, Cluj-Napoca, 2015, pp. 120-124.
160. *Transilvania și vocația europeană a României (II)*, în "Magazin istoric", anul XLIX, serie nouă, nr. 8 (581), august 2015, pp. 5-9;

161. *Farmecul etimologiilor sau istoria prin cuvinte*, în „România literară”, an XLVII, nr. 40-41, 2 octombrie 2015, p. 13-15;
162. *Ad aeternam Universitatum gloriam*, cuvânt introductiv la volumul aniversar „Cluj-Viena / Klausenburg-Wien”, colecție sub egida Direcției Patrimoniu Cultural Universitar a Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2015, p. 7-8.
163. *Cu prețuire, la o aniversare... / With appreciation, for this anniversary*, cuvânt înainte la volumul Dana Bako, Iosif Marin Balog, Rudolf Gräf, Răzvan V. Mustață (coord.), „Economie și istorie. Dialog și interdisciplinaritate – În onorem Prof. univ. fr. Ioan Lumperdean, la împlinirea vârstei de 60 de ani”, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, p. 15-25.
164. *Grigore Maior – discipol și apărător fidel al moștenirii lui Ioan Inochentie Micu-Klein*, în Viorel Ciubotă, Vasile Rus (coord.), „Episcopul greco-catolic Grigore Maior la 300 de ani de la naștere”, Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2015, p. 8-14.
165. *Cuvânt înainte* la volumul lui Vlad Sebastian Rusu, „Evoluția urbanistică a Clujului interbelic”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, p. 13-15.
166. *Confesiune, societate, identitate*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 6-7, iunie-iulie 2015, anul XXV, 296-297, p. 24;
167. *Dobrogea, vocația mării...*, în „Tomisul Cultural”, anul II, nr. 5, octombrie-decembrie 2015, p. 2.
168. *Îndemn către cititor*, prefață la volumul Vasile Iuga de Săliște, „Monografie. Odești – 810 ani de atestare documentară. 1205-2015”, colecția Monographica nr. 15, Editura Dragoș Vodă, Cluj-Napoca, 2015, p. 5-7.
169. *Ne exhibăm ostentativ defectele, în loc să promovăm valorile*, în „Vitrailu”, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu”, Bacău, anul XXIII, nr. 1-2-3-4 (44), octombrie 2015, pp. 2-7.
170. *Reflecții polemice despre anul 1918 în istoria românilor (I)*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 11 (584), noiembrie 2015, pp. 5-11;
171. *Reflecții polemice despre anul 1918 în istoria românilor (II)*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 12 (585), decembrie 2015, pp. 5-10;
172. *Scoala Ardeleană și națiunea română din Transilvania în Secolul Luminilor*, în „România literară”, anul XLVII, nr. 51-52, 4 decembrie 2015, pp. 25-26;
173. *Minorități – confesiune și etnie. Din nou despre noțiunea de Religio Romana, prezentă într-un document transilvănean de la 6 iunie 1574*, în „Revista istorică”, tom XXV, 2014, nr. 3-4, p. 231-245;
174. *Prefață* la volumul Sorin Șipoș „Silviu Dragomir – istoric”, ediția a III-a adăugită, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2015, p. 7-10;
175. *De ce este 1 Decembrie Ziua Națională a tuturor românilor*, în Revista Clipa, an VII, nr. 48, decembrie 2015, p. 4.
176. *Să cunoaștem adevărul*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, anul X, nr. 35 (2015), p. 9-11.
177. *Cuvânt de prețuire, la o aniversare...*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, anul X, nr. 35 (2015), p. 26-27.
178. *O evocare...*, cuvânt înainte la volumul Ana Maria Stan, Mihai Teodor Nicoară (coordonatori), „Personalități ale Universității Babeș-Bolyai – Ștefan Pascu”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, p. 9-16.
179. *Eminescu și neprietenii țării sale și ai poporului român*, în „Tribuna învățământului”, anul LXVII, nr. 1325 (3205), 18-24 ianuarie 2016, p. 1, 10, disponibil și online la adresa <http://www.tribunainvatamantului.ro/eminescu-si-neprietenii-tarii-sale-si-ai-poporului-roman/>.
180. *Cuvânt către cititor*, în Romulus Căndea, „Studii și articole”, Editura Academiei Române, București, 2015, p. 7-9.
181. *O evocare prin vorbe și fapte antologice*, în Revista Apostrof, Anul XXVII, nr. 1 (308), 2016, p. 16.
182. *Cuvântul Rectorului Acad. Ioan-Aurel Pop* la întâlnirea cu publicul a lui Mircea Cărtărescu, în Auditorium Maximum al Universității Babeș-Bolyai, publicat în Revista Apostrof, Anul XXVII, nr. 2 (309), 2016, p. 14.
183. *Pompiliu Teodor – o vocare prin vorbe și fapte antologice*, în Corina Teodor (coord.), „Pompiliu Teodor și lumea prin care a trecut”, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016, p. 210-216.
184. *Prinos de recunoștință. Mitropolie și Mitropolit*, în Pr. Vasile Stanciu (coord.), „Mitropolitul Andrei – un dar al Transilvaniei”, Editura Renașterea, 2016, p. 57-60.
185. *Marea Unire și Sărbătoarea Națională*, în Revista „Academica”, nr. 11-12, noiembrie-decembrie, 2015, anul XXV, 301-302, p. 10-14.
186. *Academia Română și Transilvania – elogiul limbii române*, în Emil Burzo și Marius Porumb (editori), „Cercetarea academică clujeană. Tradiție și performanță”, Ed. Academiei Române, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2016, p. 21-25.
187. *Moștenirea Italiei (a romanității) pentru omenire*, în Revista „Orașul”, anul XI, nr. 37 (2016), p. 5-6.
188. *Ce sunt românii?*, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 4 (769), aprilie 2016, p. 13.
189. *Literatura oferă „zborul gândului”*, în „Q Magazine”, aprilie 2016, http://www.qmagazine.ro/ziua-interna%C8%9Bional%C4%83-a-c%C4%83r%C8%9Bii-ioan-aurel-pop-literatura-ofer%C4%83-%E2%80%9Ezborul-gandului%E2%80%9D_274061.html.
190. *Cuvântul Rectorului*, în Revista Apostrof, anul XXVII, nr. 2 (309), 2016, p. 14.
191. *Horia Bădescu – Zborul găștei sălbatice sau fresca unei lumi...*, în „Steaua”, anul LXVII, nr. 3/2016, p. 31-32.
192. *Moștenirea Italiei (a romanității) pentru omenire*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 37 (2016), anul XI, p. 5-6.
193. *Profesorul Viorel Faur – prin istoria locală spre cea națională și universală*, în Antonio Faur, Radu Romînașu (coordonatori), „Perseverență și devoțiune în căutarea adevărului istoric. Omagiu profesorului și istoricului Viorel Faur la împlinirea vârstei de 75 de ani”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2016, p. 11-15. Publicat și în Antonio Faur (coordonator), „Opinii ale contemporanilor despre activitatea științifică, culturală și politică a profesorului Viorel Faur”, Editura Universității din Oradea, 2016, p. 137-142.
194. *Despre fondarea și rațiunea de a fi a Academiei Române – la 150 de ani de existență*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 4-5 (aprilie-mai), anul XXVI, 2016, 306-307, p. 83-88.

195. *Reflecții despre trecut și despre istorie*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 8 (593), august 2016, p. 5-9;
196. *Nevoia de sat*, în „Cronica Satului Desești”, an I, nr. 1, august 2016, p. 5-6.
197. *Perspectiva Universității Babeș-Bolyai (UBB) din Cluj-Napoca asupra României educate*, cu David, Daniel, în „Market Watch”, nr. 186, iulie-august 2016, p. 14-16.
198. *Argument pentru Transilvania sufletului meu...*, revista „Vatra veche”, Serie veche nouă* Anul VIII, nr. 8(92), august 2016, p. 62.
199. *Academia Română la 150 de ani de la făurirea sa*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an. XXVII, nr. 13-18, iulie-septembrie 2016, p. 1, 18.
200. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în „Destine literare”, anul 9, nr. 79-82, iul.-oct. 2016, p. 235-237.
201. *Nicolae Bocșan, un om dedicat oamenilor de ieri și de azi*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 10 (595), octombrie 2016, p. 33-36;
202. *Des réflexions sur un manuel unique d'éducation européenne*, în caietul seminarului internațional „Penser l'Europe”, ediția a XIV-a, București, 2-4 octombrie 2015, p. 132-139.
203. *Alexandru și Ion Lapedatu*, în „Gemenii Lapedatu. Istorie și finanțe/The Lapedatu Twins. History and Finances”, album istoric bilingv susținut de Fundația „Lapedatu”, Editura Oscar Print, București, 2016, p. 20.
204. *Cultura*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 1 (545), 13 octombrie 2016, p. 9, <http://revistacultura.ro/nou/2016/10/sumar-nr-1-2016/>.
205. *Ce este Transilvania*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 2 (546), 20 octombrie 2016, p. 10, <http://revistacultura.ro/nou/2016/10/sumar-nr-2-2016/>.
206. *Transilvania în Antichitate: sigiliul Romei sau formarea poporului român*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 3 (547), 27 octombrie 2016, p. 6.
207. *A fi român la începutul mileniului al treilea – sau imnul nostru întru latinătate*, în „Vitrăliu”, anul XXIV, nr. 45, octombrie 2016.
208. *Ce este Transilvania*, în „Vatra veche”, Anul VIII, nr. 10 (94), octombrie 2016, p. 58.
209. *Principatul autonom al Transilvaniei (1541-1688)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 4 (548) 3 noiembrie 2016, p. 8.
210. *Elogiul unor gesturi*, în „Zbor pe loc. Antologia Corbii Albi 2015”, Editura Világhírnév, Cluj-Napoca, 2016, p. 203-205.
211. *„Oda bucuriei” rediviva*, în „Zbor pe loc. Antologia Corbii Albi 2015”, Editura Világhírnév, Cluj-Napoca, 2016, p. 205-206.
212. *Românii și România în Marele Război al Întregirii*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, An VII, Nr. 51, Octombrie-Noiembrie 2016, p. 1, 6.
213. *De la Revoluția din 1848-1849 la regimul dualist austro-ungar*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 5 (549) 10 noiembrie 2016, p. 10.
214. *Pledoarie pentru cultura din școală*, în Revista Apostrof, anul XXVII, nr. 11 (318), 2016, p. 10-11.
215. *Satul și statul, sau țărani și România*, în Cronica Satului Desești, an I, nr. 2, decembrie 2016, p. 8-9.
216. *Marea Unire și Sărbătoarea Națională*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 8 (552) 1 decembrie 2016, p. 7-9.
217. *Brandul etnic al românilor sau prin ce sunt românii români*, în Revista Signet, nr. 14, p. 1-6.
218. *Atentatul împotriva educației naționale și consecințele acestuia*, în „Curtea de la Argeș”, anul VII, nr. 12(73), decembrie 2016, p. 3-6.
219. *Miturile naționale și educația românilor prin istorie*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 9 (553) 8 decembrie 2016, p. 10.
220. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VII, nr. 52, Decembrie 2016, p. 6.
221. *Despre educația prin limbă și istorie (I)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 10 (554) 15 decembrie 2016, p. 6.
222. *George Coșbuc și Evul Mediu (poetic) românesc*, în „Contemporanul”, nr. 12, decembrie 2016, p. 15-16.
223. *Despre educația prin limbă și istorie (II)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 11 (555) 22 decembrie 2016, p. 7.
224. *Despre educația prin limbă și istorie (III)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 12 (556) 29 decembrie 2016, p. 10.
225. *Minunea numită Roma*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 1 (557) 5 ianuarie 2017, p. 9.
226. *Statul roman*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 2 (558) 12 ianuarie 2017, p. 5.

Referințe în dicționare, enciclopedii etc.:

1. *Clujeni ai secolului 20. Dictionar esential*, Cluj-Napoca, 2000.
2. *Who's who in Romania*, Bucuresti, 2002.
3. Dr. Dorina Rusu, *Membrii Academiei Romane. Dictionar*, editia a III-a, revazuta si adaugita, cu un cuvânt înainte de Academician Eugen Simion, Presedintele Academiei Romane, Bucuresti, 2003, p. 661.
4. *Dictionar enciclopedic*, vol. V, O-Q, Editura Enciclopedică, 2004, p. 435 (sub voce).
5. Dan Fornade, *Personalități clujene (1800-2007)*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2007 (sub voce).
6. Cristian Colceriu, *Elite clujene contemporane – Cluj Contemporary Elites*, Cluj-Napoca, Clear Vision, 2009, p. 803-832.

7. *Cartea Seniorilor Cetății*, micro-biografii ale Seniorilor Cetății, alcătuite de Constantin Mustață, pentru edițiile 2009-2013 ale „Balului Operei”, organizat sub auspiciile Asociației Culturale „Pro Transilvania”, Editura Qual Media Cluj-Napoca, 2014, pp. 14-15.
8. Ionuț Tene, *Un istoric austriac și-a lansat o carte la Cluj pentru care a devenit persona non-grata*, în „Jurnalul românesc”, ziar independent al tuturor românilor din Austria, an I, nr. 4, 9 decembrie 2014, p. 6.
9. *Academicianului Ioan Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 ani*, autor Pr. Prof. univ. dr. Vasile Stanciu, în revista „Renașterea”, anul XXVI, serie nouă, ianuarie 2015, p. 4.
10. Dorina N. Rusu, Marius Porumb, Stelian Mândruț, *Membrii Academiei Române din Transilvania 1866-2016. Dictionar*, Editura Academiei Române, Editura Mega, Bucuresti, 2016, p. 258-260.
11. Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Romane. Dictionar 1866-2016*, editia a V-a, revăzută și adăugită, cu un cuvânt înainte de Academician Ionel-Valentin Vlad, Președintele Academiei Romane, Editura Academiei Române, București, 2016, p. 373-374.

Recenzii despre lucrările autorului, referințe:

1. Nicolae Edroiu, *Instituții medievale românești*, în "Steaua", nr. 11-12, 1992, an 43.
2. Cristian Luca, *Ioan-Aurel Pop, Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI)*, Editura FCR, București, 1998, 231 p., în Anuarul Institutului de Istorie A. D. Xenopol din Iași, XXXVI, 1999, p. 230-231.
3. Dan Berindei, *Ioan-Aurel Pop, Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania, Cluj-Napoca, 1992, 246 p.*, în Revue Roumaine d'Historie, 1997, joullet-decembre, nr. 3-4, p. 342-243.
4. Vasile Lechințan, *Două istorii care se confruntă*, în "Adevărul de Cluj", 12-13 oct. 2002, an XIV, nr. 3628.
5. Ioan Scurtu, *Ioan-Aurel Pop, Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)*, București, Editura Enciclopedică, 2002, 390 p., în „Revista istorică”, serie nouă, tomul XIII, 2002, nr. 1-2, ianuarie-aprilie, p. 280-284.
6. Ioan Scurtu, *Istoria, adevărul și miturile*, în „Adevărul literar și artistic”, 4 martie 2003, an XII, nr. 656, p. 11.
7. Marin Oprea, *O valoroasă lucrare despre istoria națiunii române în italiană: Una storia dei Romeni*, în "Adevărul de Cluj", 21 iunie 2003, an XV, nr. 3836.
8. Sorin Șipoș, Barbu Ștefănescu, Mircea Morariu, *O carte în dezbatere: Istoria, adevărul și miturile (note de lectură) de Ioan-Aurel Pop*, Editura Enciclopedică, București, 2002, în "Familia", seria V-a, an 39 (139), nr. 3-4 (449-450), martie-aprilie 2003, p. 40-48.
9. Alexandru-Florin Platon, *Despre istorie, adevăr și mituri. O replică d-lui Lucian Boia*, în "Contrafort", ianuarie 2003, an X, nr. 1(99), p. 6.
10. Ion Toderașcu, *Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură). Editura Enciclopedică, București, 2002, 390 p.*, în „Analele Științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași”, Istorie, tom. L, 2004, p. 270-273.
11. Tatiana Nicolescu, *Veneția și cultura română*, în "Ziarul de duminică", 17 aprilie 2006.
12. Ion Alexandru Mizgan, „*Din mâinile valahilor schismatici...*”. *Românii și puterea în Regatul Ungariei Medievale (secolele XIII-XIV)*, Editura Litera Internațional, București, 2011, 381 p., în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, anul VIII, nr. 7, iulie 2014, pp. 84-89.
13. Alexandru Simon, *Cultural Diffusion and Religious Reformation in Sixteenth-Century Transylvania: How the Jesuits Dealt with the Orthodox and Catholic Ideas*, în „Transylvanian Review”, vol. XXIII, No. 2, summer 2014, pp. 148-149.
14. Sorin Șipoș, Dan Octavian Cepraga, Ion Gumenâi, *Tradiții istorice românești și perspective europene. In honorem Academician Ioan-Aurel Pop*, Editura Universității din Oradea, Editura Universității de Stat din Moldova, Oradea-Chișinău, 2015.
15. Roxana Ivașca, *Academicianul Ioan-Aurel Pop seamană sămânța cea bună în sufletele discipolilor*, în „OviDan – tineret și învățământ”, anul VI, nr. 61/173, 13 octombrie – 7 noiembrie 2015, p. 4, 10.
16. Mircea Gelu Buta, *O strălucită punere la punct*, în „Renașterea”, anul XXVII, serie nouă, aprilie 2016, 4 (312), p. 9.
17. Maria Vaida, *Ioan Aurel Pop în apărarea adevărului istoric*, în „Astra clujeană”, anul XII, nr. 1-2, 2016, p. 22-24.
18. Maria Bogdan, *Academicianul Ioan-Aurel Pop, lecție despre românism și românitate*, în Ziarul Ploieștii, Nr. 1756, 25-31 august 2016, p.6.
19. Maria Vaida, *Lecția de istorie*, în revista Curtea de la Argeș, Anul VII, Nr. 9 (70), septembrie 2016, p. 24.
20. Angela Martin, *Ioan-Aurel Pop "Sunt unul dintre apărătorii ideii de națiune și al realității care a generat această idee"*, cartea *Ascensiuni interioare*, editura Școala Ardeleană, septembrie 2016, p. 193-208.
21. Ion Brad, *O carte-eveniment: Transilvania, starea noastră de veghe*, de Ioan-Aurel Pop, în „Flacăra lui Adrian Păunescu”, anul XVI, nr. 33 (761), 16-22 septembrie 2016, p. 7.
22. *Istoria, o formă de cunoaștere apreciată, respectată și prețuită și, în primul rând, studiată*, in „Ziarul Lumina”, nr. 199 (3492), Anul XII, Seria regională, 27 august 2016, p. 3A.
23. Daniel Cristea-Enache, *O țară de țări*, în „România Literară”, nr. 46, octombrie-noiembrie 2016, p. 10, http://www.romlit.ro/o_ar_de_ri.
24. Horia Bădescu, *Transilvania, starea noastră de veghe*, în Revista Steaua, anul LXVII, nr. 10 (816), octombrie 2016, pr. 42-43.
25. Marta Petreu, *Sentimentul transilvan al istoriei* (Ioan-Aurel Pop, Transilvania, starea noastră de veghe. Cuvânt înainte de Mircea Muthu. Cluj-Napoca: Școala Ardeleană, 2016), în Revista Apostrof, anul XXVII, 2016, nr. 12 (319).

Interviuri:

1. „Ioan-Aurel Pop, Secolul nostru – un secol al națiunilor” (I), de Sorin Șipoș, în „Crișana Plus”, 23 septembrie 1994, p. 8.
2. „Ioan-Aurel Pop, Secolul nostru – un secol al națiunilor” (II), de Sorin Șipoș, în „Crișana Plus”, 30 septembrie 1994, p. 8.
3. Gheorghe Pârja, *Un spirit tânăr printre nemuritori*, în „Graiul Maramureșului”, serie nouă, anul XIII, nr. 3558, 10 decembrie 2001.
4. „Europa unită va fi o Europă a națiunilor”, interviu de Radu Constantinescu, în "Ziarul de duminică", nr. 115, 30 august 2002, p. 1, 3.
5. „Istoricul nu are voie să mintă deliberat”, interviu cu I. Maxim Danciu, în "Tribuna", serie nouă, 1-15 decembrie 2002, an I, nr. 6, p. 4-5.
6. „O școală fără complexe provinciale”, interviu de Sorin Șipoș, în „Familia”, seria V-a, an 39 (139), nr. 3-4 (449-450), martie-aprilie 2003, p. 36-40.
7. „Cred că identitatea națională va exista și după intrarea în Uniunea Europeană”, interviu cu N. Brânda, în "Crișana", 6 martie 2003, an XIV, nr. 3665, p. 10-11.
8. „Istituto Romeno di Venezia – o ilustră moștenire care onorează și obligă”, interviu de Dorina N. Rusu, cu Ioan-Aurel Pop, membru corespondent al Academiei Române, în "Academica", nr. 12, martie 2003, anul XII, 149, p. 26-27.
9. "O punte de legătură între două culturi" (interviu cu Ioan-Aurel Pop, realizat de Daria Filimon), în „Ziarul de duminică”, nr. 182, 16 ianuarie 2004, p. 1, 3.
10. „Eu continui să cred...”, convorbire cu Ioan Barbu la Veneția, în „Curierul literar și artistic”, Râmnicu Vâlcea, an IV, nr. 45, decembrie 2005, p. 24.
11. „Dialoguri europene”, interviu cu dr. Ioan-Aurel Pop, directorul IRCCU din Veneția, de Pusa Roth, in „Radio Romania”, nr. 125, 16-22 aprilie 2007, p. 28-29.
12. „Romanii nu trebuie să aibă complexe”, interviu realizat de Irina Airinei și Marius Grozea, in „Cronica Romana”, an XIII, nr. 4119, serie noua, vineri 21 iulie 2006, p. 7.
13. "Românii nu-și prea știu propria istorie... Dar nici pe cea a altor popoare nu o știu", interviu de Iolanda Malamen, în "Ziua", nr. 4082, 9 noiembrie 2007.
14. "Sunt un căutător al echilibrului", convorbire cu prof. Ioan-Aurel Pop, de Elena Solunca Moise, în "Curentul", 23 noiembrie 2007.
15. "Prin vocatie, prin istorie, prin forța destinului său, Brașovul este o capitală a României", interviu acordat lui Daniel Drăgan, în "ASTRA", seria nouă, an III (XLIII), nr. 14 (301), ianuarie 2008, p. 16-17.
16. "Europa unită va fi o Europă a națiunilor", interviu în cartea lui Radu Constantinescu, "Clujul în ritm de vals imperial. Interviuri", Cluj-Napoca, 2009, pp. 272-275.
17. „Steaua noastră e vie încă și luminează, deși n-o prețuim cum se cuvine și ne facem că n-o vedem câteodată”, interviu realizat de Rodica Lăzărescu, în „ProSaeculum”, anul XII, nr. 3-4, 15 aprilie – 1 iunie 2013, pp. 37-41.
18. „Sunt unul dintre apărătorii ideii de națiune și al realității care a generat această idee”, Ioan-Aurel Pop în dialog cu Angela Martin, în „Cultura. Fundația Culturală Română”, serie nouă, anul VIII, nr. 24 (428), joi 11 iulie 2013, pp. 16-19.
19. „Când lumina lumii venea încă de la Răsărit...”, interviu realizat de Preot Ion Alexandru Mizgan, în „Lumea credinței”, magazin ilustrat, nr. 4 (129), aprilie 2014, pp. 63-66.
20. „Este o crimă să ironizezi studenții, să îi îndepărtezi pentru toată viața de sufletul profesorilor”, interviu realizat de Cătălin Hopulele, în „Opinia studentească”, anul XL, 27 octombrie – 2 noiembrie 2014, Iași, nr. 491, pp.8-9.
21. „În toată Europa, orașe precum Iașul și Clujul sunt cele mai bune locuri pentru studiu”, interviu realizat de Cătălin Hopulele, în „Ziarul de Iași”, luni, 27 octombrie 2014, nr. 251 (7132), p. 4.
22. „Cei doi nemți care au unit România. După aproape un veac de la Marea Unire, „Iohannis închide cercul deschis de Ferdinand I”, interviu realizat de Remus Florescu în „Adevărul”, 1 decembrie 2014, http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/interviu-exclusiv-cei-doi-nemti-unii-romania-aproape-veac-marea-unire-iohannis-inchide-cercul-deschis-ferdinand-i-1_547b3027a0eb96501e3a71d0/index.html.
23. „Presa românească din Diaspora are și va avea un rol fundamental în păstrarea valorilor de acasă”, interviu realizat de Ionuț Tene, în „Jurnalul românesc”, an I, nr. 5, 22 decembrie 2014, pp. 16-17.
24. „Moștenirea habsburgică a Ardealului. De ce e Transilvania altfel: «Aici este o Europă în miniatură»”, interviu realizat de Florina Pop, în „Adevărul”, http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/mostenireahabsburgica-ardealului-e-transilvania-e-altfel-aici-europa-miniatura-1_54df326a448e03c0fd99b24f/index.html, 14 februarie 2015.
25. „Trebuie să dispară ideea că profesorul e stăpân”, interviu realizat de Laurențiu Ungureanu, în „Weekend Adevărul”, 27 aprilie 2015, http://adevarul.ro/educatie/universitar/interviu-acadiaoan-aurel-pop--rectorul-universitatii-babes-bolyai-trebuie-dispara-ideea-profesorul-estapan-1_5538f5cdcfbe376e357aa6fc/index.html.
26. „O celebritate academică de rang european și mondial”, interviu realizat de Mihai Morăraș, în „Universitatea de Stat din Moldova”, Galeria Personalităților, 28 aprilie 2015, nr. 9 (165), p. 1.
27. „Despre educația prin limbă și istorie (I)”, interviu publicat în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VII, nr. 46, iunie 2015, p. 5.
28. „În această mie de ani, oamenii au trăit ghidați de supunere, ierarhie, privilegiu și credință”, interviu realizat de Iulian Boldea, în „România literară”, nr. 30, anul XLVII, 24 iulie 2015, pp. 12-13.
29. „Istoria – o odă a bucuriei de a trăi”, interviu realizat de Elena Solunca, în „Contemporanul – ideea europeană”, anul XXVI, nr. 7 (760), iulie 2015, pp. 28-29.

30. „Universitatea înseamnă competiție”, interviu realizat de Augustin Păunoiu, în Ziarul Lumina, vineri, 2 octombrie 2015, nr. 226 (3223), anul XI, seria națională, p. 5.
31. „Despre educația prin limbă și istorie (II)”, interviu publicat în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VII, nr. 47, septembrie 2015, p. 5.
32. „Unirea trebuie să fie mai mult decât o speranță, trebuie să fie o certitudine”, interviu realizat de Ilie Gulca, în Jurnal de Chișinău, anul XVI, nr. 37 (1443), 25 septembrie 2015, p. 4-5.
33. „Avem ambiția de a oferi pieței muncii specialiști foarte buni”, interviu publicat în revista România Competitivă, supliment al revistei Piața financiară, nr. 9, septembrie 2015, p. 5-8.
34. „De ce este 1 Decembrie Ziua Națională a tuturor românilor?”, interviu publicat în „Ora nouă”, <http://www.oranoua.ro/ioan-aurel-pop-de-ce-este-1-decembrie-ziua-nationala-a-tuturor-romanilor/> 2 decembrie 2015.
35. „Ziua de 1 Decembrie este ora astrală a României”, interviu realizat de Ion Longin Popescu, în „Formula As”, anul XXV, nr. 1195 (48), 10-17 decembrie 2015, p. 3;
36. „Unirea de la 1859 s-a făcut pe baza unei realități: națiunea română”, interviu realizat de Oana Rusu, în „Lumina de duminică”, nr. 3 (527), anul XII, 24 ianuarie 2016, p. 1, 6-7.
37. „Universitatea nu poate exista fără mediul de afaceri”, interviu realizat de Remus Basalic, în „Viața liberă”, <http://www.viata-libera.ro/prima-pagina/74973-interviu-cu-academicianul-ioan-aurel-pop-universitatea-nu-poate-exista-fara-mediul-de-afaceri>.
38. „Printr-o finanțare mai bună vom fi și în Top 500 Shanghai”, interviu realizat de Marius Tătar, în Ziua de Cluj, 15 februarie 2016, <http://ziuadecj.realitatea.net/educatie/rectorul-ubb-ioan-aurel-pop-printr-o-finantare-mai-buna-vom-fi-si-in-top-500-shanghai-interviu--145016.html>.
39. „Este necesară publicarea pe site-urile universităților a tezelor de doctorat”, interviu realizat de Petre Bădică, în România Liberă, 29 februarie 2016, <http://www.romaniailibera.ro/societate/educatie/interviu--ioan-aurel-pop--este-necesara-publicarea-pe-site-urile-universitatilor-a-tezelor-de-doctorat-408543>.
40. „UBB privește către viitor”, interviu realizat de Oana Cristea Grigorescu, 7 martie 2016, <http://radiocluj.ro/2016/03/07/ubb-priveste-viitor/>.
41. „Doctoratele ar trebui date doar la universități de elită”, interviu realizat de Remus Florescu, în Adevărul, marți, 15 martie 2016, nr. 7504, publicat și online sub titlul „Studentul nu mai distinge Asia de Europa. Îți spune: «Caut imediat pe laptop». E o rușine! O să ajungem să nu ne mai folosim mintea”, http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/rectorul-ubb-cluj-studentul-nu-mai-distinge-asia-europa-lti-spune-caut-imediat-laptop-e-rusine-ajungem-nu-mai-folosim-mintea-1_56e6d1cc5ab6550cb8d67780/index.html.
42. „Elita este acum în letargie sau în rătăcire!”, interviu realizat de Ruxandra Hurezean, în Revista Sinteza, <http://revistasinteza.ro/elita-este-acum-letargie-sau-ratacire/>.
43. „Primăvara pragheză. 48 de ani de când tancurile sovietice au invadat Cehoslovacia”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, luni, 22 august 2016, <http://www.evz.ro/primavara-de-la-praga-ceea-ce-s-a-intamplat-in-1968-poate-fi-comparat-cu-ceea-ce-se-intampla-acum-cu-ucraina.html>.
44. „72 de ani de când România a întors armele împotriva Germaniei”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, marți, 23 august 2016, <http://www.evz.ro/23-august-1944-72-de-ani-de-cand-romania-a-intors-armele-impotriva-germaniei-in-al-doilea-razboi-mondial-maresalul-antonescu-este-un-criminal-de-razboi-pentru-ca-vingatorii-fac-regulile.html>.
45. „Nimic despre Facebook, foarte mult despre istorie”, interviu realizat de Bogdan Stanciu, în Transilvania Reporter, joi, 1 septembrie 2016, <http://transilvaniareporter.ro/actualitate/interviu-cu-rectorul-ubb-ioan-aurel-pop-nimic-despre-facebook/>.
46. „Educație înseamnă să știi cine ești și încotro te îndrepti”, interviu realizat de Augustin Păunoiu, în Lumina de duminică, nr. 36 (560), anul XII, serie națională, duminică, 11 septembrie 2016, p. 6-7.
47. „România, încotro? ”, interviu realizat de Florian Saiu, în Caiete critice, nr. 7/2016, p. 20-38.
48. „Rolul cultural și social al Academiei Române (I)”, interviu realizat de Vasile Bănescu, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 10 (775), octombrie 2016, p. 14-15.
49. „Rolul cultural și social al Academiei Române (II)”, interviu realizat de Vasile Bănescu, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 11 (776), noiembrie 2016, p. 15-16.
50. „Țara suntem noi toți și noi o facem așa cum este”, interviu realizat de Gabriela Zamora, în „Ziarul Lumina”, nr. 264 (3557), anul XII, seria națională, vineri, 11 noiembrie 2016, p. 4-5.
51. „Decidenții politici nu sunt oameni de stat! Ei se gândesc la sine, nu la prosperitatea acestei țări”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, joi, 12 ianuarie 2017, <http://www.evz.ro/decidentii-politici-nu-sunt-oameni-de-stat-1.html>.
52. „România este încă un stat vulnerabil, fiindcă nu este și nici nu va fi o mare putere!”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, vineri, 13 ianuarie 2017, <http://www.evz.ro/revolta-intelectualilor-interviu-cu-academicianul-ioan-aurel-po.html>.